

Foia enciclopedică literară lunară.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 12 corone
Pentru România și străinătate . . . 17 franci

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 orî ce conțin cam 150
cuvinte 6 corone; până la 200 cuvinte 8 corone
și mai sus 10 corone.

Tot ce privește foia să se adreseze la Redacțiunea și administrațiunea Revistei Ilustrate în Șoimuș
p. u. Nagy-Sajó.

DR. DEMETRIU RADU,

Episcopul gr.-cat. al diecesei Lugoșului.

Cel mai tiner dintre Episcopii noștri români de religiunea gr.-cat. este Episcopul Lugoșului Ilustritatea Sa *Dr. Demetriu Radu*, — cu al cărui portret ilustrăm pagina primă din broșura presentă a Revistei Ilustrate.

Ilustritatea Sa Dl Episcop Dr. Demetriu Radu s'a născut din părinți țerani în Ujfalău lângă Aiud la 7 Novembre 1861.

După ce a absolvat la anul 1873 școlile populare unguresci din Aiud, a trecut la Blaj, unde din prima până în a VI-a clasă gimnasială cât a petrecut acolo s'a distins printre conșcolarii săi prin buna sa purtare și prin sirguința sa neîntrecută în învățatură, devenind cel mai plăcut profesorilor săi și cel mai iubit conșcolarilor săi.

După absolvarea clasei a VI-a cu succes strălucit, Prea bunul Metropolit Vancea, l'a trimis la Roma pentru ca să se prepare pentru studiile înalte teologice în institutul Propagandei, unde tot cu asemenea succes ca și în Blaj absolvind cursul teologic a fost chirotonit ca preot în vîrstă de 24 ani, după ce a depus doctoratul în teologie și filosofie.

Episcopul Dr. Demetriu Radu.

În timpul cât a petrecut în Roma s'a distins prin disputele sale ținute la academia sf. Toma, atrăgînd prin acelea asupra sa atențiunea Ponteficelui Leo XIII, carele l'a distins și dăruit cu mai multe medaile comemorative.

După întorcerea sa în patrie la a. 1885 a fost trimis la Bucuresci ca paroch al românilor uniți, ce trăiesc în frumoasa capitală a României libere.

Tinerul preot Dr. Demetriu Radu, prin talentul său oratoric, cu figura-i simpatică și cu vocea-i puternică în scurt timp a fost în stare a cuceri inimile credincioșilor săi și a se face plăcut nunumai înaintea acestora, ci chiar și a celor mai distinși bărbați din elita societății înalte Bucurescene, carî îl aprețiau mult pentru frumosele calități, cu carî era împodobit acest bărbat viguros.

Provedința divină, care veghiază cu ochi neadormiți asupra omenimei, a dispus ca din incidentul memorabilei visite făcută de Monarchul nostru la curtea Regală din România, Impăratul-Rege Francisc Iosif să-și îndrepte atențiunea în mod deosebit asupra acestui binemeritat fiu al Ardea-

lului, ceea ce pre toți cei de față i-a surprins în mod plăcut și iacă nu mult după aceea fu denumit de episcop al Lugosului.

Consacrarea sa în demnitatea de Episcop s'a întâmplat la 9 Maiu 1897, în catedrala metropolitană din Blaș prin antecesorul său dela Lugoș, metropolitul Victor, asistat de episcopul Pavêl, fiind de față un număr public, inteligenți și popor veniți din toate părțile diecesei.

La sârbătorea acesta a fost de față Mgn. Hornstein, Arhiepiscopul catolic și canonicul Baud din București, iar o deputațiune număroasă în frunte cu venerabilul preposit Ștefan Moldovan din Lugoș i-au dăruit o cruce pectorală, un inel și o cruce de masă ca semn de omagiu.

Credincioșii din Diecesa Lugosului au primit cu multă bu-

curie și cu mari onoruri și orațiuni pre noul lor Episcop, carele dela intrarea sa în acesta Eparchie lucră cu un zêl nedescriptibil pentru înaintarea, înflorirea și fericirea acestei Diecese, pentru care scop s'a apucat de a aduna fonduri spre ridicarea unui con-vict gr.-cat. în Lugoș și a înființat o casă centrală, organizând administrarea fondurilor diecesane.

Dela activitatea acestui bărbat energic atât clerul și poporul acelei diecese, cât și întreaga națiune română — fiind încă tinăr în etate și energic în lucrare — au mult, forte mult de așteptat.

Inchiam dorindu-i din inimă, ca bunul D-șeu să-i lungescă firul vieții la mulți, mulți fericiți ani, spre bucuria și fericirea neamului din care face parte și a credincioșilor săi cari-l iubesc, venerează și stimează ca pre adevăratul lor părinte sufletesc.

Cătră preoții români.

*Ca să fii preot de trebă e o grea filosofie,
Căci aici nu-i destul numai să fii om de omenie,
Ci se răbdi cu paciință defăimările dușmane
Să ierți lumii că-ți aruncă vorbe dure și profane;
Iar când suferă dușmanul, fie el ori cine-ar fi,
Tu ai sfântă datorință ca un tată a' l iubi;
Și a tinde mântuire sufletului păcătos
Aducând celui din ceriuri pentru el smerit prinos.*

*Ai aud, deci folosese-l, toate 'n lume le ascultă
Gura ta însă rămână: mută la ori-ce insultă,
Căci preotu-'n lumea asta e merit de cel de sus,
Ca să rabde pentru lume precum a răbdat Isus . .*

*Astea gânduri trec prin minte-mi când ved un preot în cale
Și cu sfântă pietate eu sărut mâinile sale . .
Bine știu eu câte pedeci vin în calea unui tată
Până-și cresce pre toți fii; dar când vin toți laolaltă
Și bătrînul-i privește, preste fața lui sînînă,
Trece-un nor de bucurie, un nor dulce de lumină.
Și preotul când în ceriuri va privi la mulți în față
Și va ști că el e-acela ce le-a dat la toți viața*

*Cine ore ar fi în stare să descrie-o bucurie
Ca acesta pentr'un suflet?! Așa dar preotul fie:
Rădem celor ce 'n durere și 'n pecate cad mereu
Căci acesta-i e menirea dela bunul Dumneșeu,
El să suferă în lume suferința tuturor
Și să 'ntindă fie-cărui mână sa într'ajutor
Ca păstoriul bun el mîergă înaintea turmii sale,
Conducând-o 'n locuri bune pe-a virtuților carare,
Și-atunci glasul lui cel dulce, va cunoște turma totă
Astfelu ca streinul rele a le face să nu pôtă.*

*Preoțime! fii deșteptă ora nu va fi departe
Când din ceriuri va descinde: bucurie și dreptate.
Viitorul pôte-aduce zile lungi de sârbători
Ingenunchi deci turma sfântă! plecați frunțile, păstori!
Nu vedeți că se luminează între-apus și răsărit?
Ah lumina se măresce . . căci creștinii s'au tređit:
Ved, cu toți cunosc bine, că a lumii fericire,
E pierdută când lipsesce a Părintelui iubire
Și că numai prin morală pôte lumea să 'nflorască!
Luminați părinți deci și voi totă ceta românească!!*

George Simu.

Puncte fundamentale referitoare la magnetism, hypnotism și spiritism.

Acesta este epoca înșelăciunii și impietății.
Piu IX, discurs 24 Sept. 1871.

Puțini sunt astăzi aceia, cari să nu fi audīt vorbindu-se despre efectele surprindătoare ale magnetismului, hypnotismului și spiritismului, și ușor se înțelege, că la enararea unor fapte atât de extraordinare, se nasce dorința de a ști de unde provin atarī lucruri, sau cu alte cuvinte: care e cauza acelor fenomene. De aceea, cred a face un serviciu util familiilor creștine și în genere tuturor credincioșilor, atrăgând atențiunea lor asupra unor puncte fundamentale referitoare la magnetism, hypnotism și spiritism, ca așa fiecare să-și pôtă forma o idee adevărată despre aceste staturi extraordinare și despre efectele lor surprindătoare și ast-feliu toți să se țină cu totă scrupulositate departe de aceste praxe detestabile.

I. Magnetismul, spiritismul și hypnotismul sunt unul și același lucru, sau se disting în cevași?

Magnetismul, hypnotismul și spiritismul, precum și mesmerismul, somnambulismul magnetic și braidismul, nu sunt alt-ceva

decât unul și același lucru. În realitate: »Acele două cuvinte magnetism și hypnotism sunt absolut sinonime« scrie »Revue des Sciences Hipnotiques« nr. 2 pag. 56, apoi medicul Dr. Mosso — care fu unul dintre medicii chemați în Roma de consiliul sanitar — recunoște — după cum scrie eruditul părinte Franco — că hypnotismul nu numai e parte integrantă a spiritismului, dar e și identic cu dînsul în privința fenomenelor ce le produce. Vorre-pierre în dictionariul său, vorbind despre magnetismul animal, scrie: »E imposibil la un fiziolog să separeze de fenomenele somnambulismului (magnetic) acele fenomene, ce au fost observate de cătră Braid în somnul artificial, pre care îl numi hypnotism, pentru-că aceste două staturi sunt identice.« Pre lângă aceea mesmerismul și somnambulismul magnetic însemnă unul și același lucru, dând unii numele de mesmerism somnambulismului magnetic, cu scopul de a onora numele aceluia care a descoperit pretinsul și imaginariul fluid magnetic, adecă a lui Mesmer, după-cum mai târziu pentru același scop somnambulismul fu numit braidism, dela numele Dr. Braid. Așadară acești diverși terminii: magnetism, hypnotism, spiritism, mesmerism, somnambulism magnetic și braidism însemnă unul și același lucru.

II. Care sunt fenomenele magnetismului, hipnotismului și spiritismului?

Aceste fenomene sunt în număr atât de mare, atât de curioase, și tot-odată atât de diverse încât Dr. Luys — citat de »Revue des Sc. Hypn. nr. 4 pag. 130 — afirmă, că în hipnotism se observă fenomene, care par a fi inverosimile. Între fenomenele cele mai notabile ale magnetismului și hipnotismului indicăm: somnul artificial, intuițiunea clară — cu ochii închiși — a lucrurilor celor mai ascunse și distanțe; cunoșcerea cugetelor, toate simptomele celor mai curioase morburii nervoase, transferarea unui morbo dela o persoană morboasă la alta sănătoasă, halucinațiunii de ori-ce soi, transportarea sântemintelor, adevă a vedé, a audi etc. cu ori-ce parte a corpului, acțiunea medicamentelor în distanță, escitarea succesivă și rapidă a tuturor emoțiunilor posibili ale inimii, d. es. escitarea celei mai profunde întristări, celei mai mari bucurii, sau escitarea mâniei celei mai rabiante etc., reprezentarea tuturor personalităților imaginabili, adevă să face ca persoană hipnotisată să credă, că dinsa e un atare individ, adevă o persoană de atare sece, de atare condițiune și profesiune și se face ca persoană hipnotisată să lucreze și vorbescă chiar ca și când ar fi de exemplu un copil mic, sau ca și când ar fi o persoană foarte înaintată în etate, ca un literat, idiot, ca un om de lume sau ca un religios, ca un rege, general etc., și chiar se face ca persoană hipnotisată să credă că e un animal de ori-ce soi și aceea persoană lucrăză ca și animalul respectiv. Doctorul Bernheim a dis într'o di cătră o persoană hipnotisată: »Tu esci un paroch sânt!« și respectivul individ numai decât a intrat în o sferă de misticitate și a început a ceti o carte de cuprins piu, evlavios. Curând după aceea îi disise din nou: »Tu esci un căne!« și pretinsul sânt la moment cădă pre patru picioare și începă a lătra. Unul dintre fenomenele cele mai periculoase e că persoană hipnotisată esecută ori-ce acțiune și chiar și ori-ce delict, sau imediat sau la tēmpul preiņpt. d. es. persona hipnotisată numai decât sau după anumite ore sau zile merge la un loc determinat spre a fura un anumit obiect sau spre a comite vre-un alt delict.

Ce se ține de fenomenele proprii ale spiritismului, aceste se reduc la următoarele:

1. Manifestări de putere ascunsă, care mișcă, ridică sau opresce corpurile cele mai ponderose.
2. Splendorile cele mai diverse, în apartamente obscure.
3. Strigăte, voci și sonuri de ori-ce specie.
4. Comunicarea cu spirite prin mese rotătoare, prin semne convenționali și scrisori efectuate de mână nevedute.
5. În fine invocarea pretinselor suflete ale morților și a îngerilor, cari spirite apar și îmbracă forma vre-unui Sânt, sau a preacuratei Feciōră și chiar a Domnului Christos; răspund la întrebările puse și după capacitatea și starea ascultătorilor, acum apără eresia lui Luther și Calvin, acum religiunea catolică, și chiar și infalibilitatea Pontifului Roman, dar de cele mai multe ori predică raționalismul pur și detestabilul naturalism. Aceste spirite apar și în formă aeriformă și vaporosă și câte odată și în formă tangibilă și palpabilă cum s'a dis mai sus.

III. Fenomenele magnetismului, hipnotismului și spiritismului sunt fapte adevărate sau doră sunt numai scornituri și înșelăciuni?

Aceste fenomene sunt fapte sigure, adevărate și nenegabile, deși câte odată a putut să fié și pōte să fié ceva înșelăciune. Realitatea acestor fenomene a fost recunoscută de cătră Faraday, Cuvier, Laplace, Hufeland, Franklin, Berzelius, Orfila, Arago, Malfatti, Orioli, Recamier, Klaproth, Lavator, Hernostaedt, Gregorj, Eliotson etc. etc. fără ca să mai amintim un număr infinit de fiziologi, filosofi și teologi din anii din urmă. A dubita despre realitatea acestor fapte, sau a le nega, — dice cu tot dreptul P. Cairoli — »nu pōte proveni decât sau din defectul unei

suficiente cunoștințe ale acelorași fapte — care e cea mai comună și cea mai tristă rațiune; sau din un desēmn și rezoluțiune preconceptă a unui scepticism voit și interesat.«

Până la anul 1859, când acest erudit autor publică erudita sa operă despre magnetism și mesmerism, cam 600 autori au fost scris deja despre atari materii, și au mărturisit faptele aceste, și nu puține opere au fost publicate asupra acelorași materii chiar în ultimele decenii ale seculului nostru. Decă cine dubiteză despre realitatea amintitelor fenomene sau le negă, causéză o insultare foarte grea la sute și sute de învățați din diverse națiuni și de diverse credințe, asupra competenții și onestității cărora nu pōte cădea nici o dubietate legitimă.

IV. Care sunt mijlocele, ce se întrebuinteză în magnetism, hipnotism și spiritism spre a obține efectele lor?

Aceste mijloce sunt variate: Mesmer, care se pōte considera părintele tuturor pracselor superstițioase, întrebuintă un baston de fer; (Mesmer fu un medic germân, care cercând nouē moduri de a vindeca morburile, a cugetat că a aflat remediul diverselor morburii în ore-care fluid foarte subtil ce ar proveni în genere din corpurile animalelor, care fluid ar sēmăna cu fluidul magnetic, și pentru aceea l'a numit magnetism animal). Puységur, atingea mânele sau le întindea; Faria, magnetisa numai prin pronunțarea cuvântului *dormi!*; mulți, imitând pre Braid, se serviau de însuflări pre față sau pre ori-care parte a corpului, alți hipnotisau și spiritisau prin ficsarea ochilor asupra obiectelor luminoase; Donato numai prin privire, Zanardelli și Dr. Mesner prin singură voință etc. Cu privire la fenomenele proprie ale spiritismului, aceste se obțin prin tripodi și alte lucruri neînsuflețite, sau prin persoane de ori-ce sece, cari se chiamă „medium“ sau s'ar putea chiama cu tot dreptul *magi, strigoii, negromanți etc.*

V. Care sunt urmările ordinare ale magnetismului, hipnotismului și spiritismului asupra persoanelor, cari se supun la atari praxe?

Urmările sunt dintre cele mai funeste și înspăimântătoare, ce se pot imagina, și în acesta convin direct sau indirect, fără nici o excepțiune — chiar cei mai faimoși magnetisători, hipnotisători și spiritiști. Pentru-că la toate persoanele cari se supun la atari praxe — cu deosebire când acesta se întâmplă cu frecvență — pre lângă desvoltarea celor mai grele morburii nervoase, și chiar și a nebuniei, se observă o sguđuire profundă a tuturor principiilor religioase și morali, o mare debilitate în propria voință, ceea-ce îi face instrumente apte pentru ori-ce specie de delict, și în fine se observă o tendință puternică și quasi neresistibilă spre suicidiu, fiind în fapt mare numărul acelora, cari își finesc în acest mod misera lor vieță. Nu e decă nici o mirare că aceste praxe au fost condamnate ca foarte stricacioase sănătății, de toți medicii de adevărat merit și adevărată celebritate din toate națiunile și chiar și de cei mai înfocați magnetisători, hipnotisători și spiritiști, cum a fost Braid, Zanardelli, Chareot etc.; că academia din Paris, cu un seclă înainte de acesta, consiliul medical din Milan, consiliul superior sanitarium în Italia, facultatea de medicină din Viena în Austria, și întru cât se pare și academiile de medicină din Spania și Portugalia, cu unanimitate le-au reprobato și condamnat. De aceea era foarte natural ca auctoritățile civile de asemenea să le oprăscă, după cum în realitate s'a întâmplat în Austria, Italia, Prusia, Holanda, Danemarca, Helveția și pōte și în alte țări. Și încă cari e mai mult, nu sunt rari casurile de morțe repentină, cari s'au întâmplat în decursul pracselor magnetice, hipnotice și spiritistice. Apoi cu privire la spiritism e cunoscut, că la persoanele ce iau parte la invocarea imaginariilor suflete ale celor morți, li-se recomandă cu totă căldura ca să nu facă nimic în contra aparițiunilor umbrelor și fantasmelor, de ori-

ce natură ar fi aceste. Părintele Franco în cartea sa »Spiritele întunerecului« scrie, că îi fu referat din partea unui domn, demn de totă credința, că voind acest domn să asiste la o reuniune spiritistică, în care apăreau umbre, nu numai umbre vizibile, ci și palpabile, îl înștiințară ca să nu înjureze cumva umbrele, pentru că o atare imprudinență ar fi putut să costeze viața la *medium*.

Fu faimos un fapt cam de acest gen, care s'a întâmplat în Franța sub regele Aloisiu Filip, și care fu discutat înaintea tri bunelor, fapt cu totul simil aparițiilor satanice, cari au loc în reuniunile secrete ale gradurilor înalte francmasonice. Faptul fu acesta, că adevărat în o reuniune de persoane, cari se ocupau cu practicile magnetice, arătându-se în mijlocul lor un monstru, unul dintre cei de față, care de puțin timp făcea parte din reuniunea aceea detestabilă, sau de frică, sau din voia de a experimenta, trase cu pistolul asupra monstrului, și etă la moment cădu mort la pământ acela, care a prezentat la reuniune pre acel membru imprudent și cutesătoriu. Deci nici o mirare să nu ne cuprindă când înșiși unii dintre cei mai faimoși spiritiști mărturisesc, că aceia cari se ocupă cu practice spiritistice mor de comun de morțe violente; dupăcum s'a observat din cea mai depărtată antichitate, că mai totdeauna de morțe violente sau dezastrușă au murit toți aceia, cari au practisat artele magice.

VI. Cari sunt cauzele prin cari esplică magnetisătorii, hipnotisătorii și spiritiștii fenomenele magnetismului etc.?

Foia »Revue des sc. hypn.« afirmă cu positivitate, că aceste cauze nu se cunosc, și că magnetismul și spiritismul încă nu au avut vre-o esplicare Nr. 1 pag. 5. — Aceeași revistă în alt loc vorbind despre fiziologia statului hipnotic dăce: »Nu scim încă nimic« nr. 4 pag. 126. Adevărat este, că s'a vorbit mult despre un fluid universal, care s'a numit „*magnetic*,” dar astăzi toți fizicii

și înșiși magnetisătorii și hipnotisătorii cei mai faimoși cu unanimitate recunosc și mărturisesc că acest fluid nu există. Doctorul Braid în prezența unei asociațiuni medicale din Britania mărturisi franc, că el nu poate esplică fenomenele hipnotismului și că ignoră cauza, și tot așa mărturisește Charcot cu învățăceii săi și toți medicii mai iluștri din Italia și Franța.

Doctorii Liebault și Bernheim dela facultatea de medicină din Nancy au încercat a esplică fenomenele hipnotice prin *stimul* sau *instigațiune*, însă acesta teoriă — observă pre dreptul periodicul »La civiltă cattolica« e o invențiune genioasă, similită cu aceea a *fluidului universal*, a *fluidului biotic* și a *dualității* creierilor, invențiune, ce nu se poate uni »cu probele logice, filosofiei și fiziologiei moderne« (2 Maiu 1891 pag. 413).

VII. Ce cugetă filosofii, teologii și erudiții catolici despre aceste fenomene?

Cei mai eminenti filosofi, teologi și erudiți catolici din țările noastre cugetă unanim, că magnetismul, hipnotismul și spiritismul cu fenomenele lor surprindătoare nu sunt alt-ceva decât forme moderne ale *anticei magii*, atât de des condamnate și anatematizate de sântele Scripturi, și strict oprite nu numai de biserică, ci și de toate legile civile de mai înainte, și că aceste stări extraordinare cu fenomenele lor surprindătoare se efeptuesc în virtutea unei convențiuni sau pact direct sau indirect, explicit sau implicit, ce se face între om și diavolul.

Între atâți iluștri scriitori, cari au pronunțat o atare judecată, trebuie să mărturisim în onoarea adevărului și spre gloria Italiei, că scriitorii italieni sunt aceia, cari s'au distins mai mult în discuțiunea faptelor și teoriilor, prin rigorea logice, profunditatea doctrinei și agerimea ingeniului.

Romanus.

(Va urma.)

Mergi înainte.

*Când a vieții grea povară, p'al teu suflet se așază
Și când vești, că reutatea, preste bine triumfază,
Nu te sbuciuma'n durere, ci te socotesce bine
Binele de-ce dispăre — și reul de unde vine?
Ș'o se vești, — că reutatea nu-i așa precum se fie,
Ci în multe locuri vine numai din dobitocie.
Er când vești lucrul acesta — nu te supără de loc!
Cine ține cont de fapta — unui simplu dobitoc?*

*Când auzi, că despre tine, numai rele se vorbesc
Și când vești că nedreptatea ce ți-o fac se tot măresce
Tu rămâi cu sânge rece, dór te-ntrébă și socote:
Dela cine, și de unde — pot se-ți vin'aceste toate
Ș'o se sci, — că de nimica sunt acei ce clevetesc
Și numai din mișelie, despre alții reu vorbesc
Er când vești lucrul acesta — nu te supăra pe el.
Cine ține cont de vorba — unui prăpădit mișel?*

Maria Ciobaș.

Din mithologia plantelor.

Tot câmpul e plin de flori, care de care mai mândră și atrăgătoare; se culegem din ele și formând un buchet frumuseț, se l tindem amabililor cetitóre a »Revistei Ilustrate«, în aceste zile mândre de veră, drăgălașe ca sînurile tinere. Sciți limba florilor? O sciți mulți dragi cetitori și cetitóre, dar nu cunosceti încă pre toate, cum nici eu nu le cunosc și nu le înțeleg, că e mai mare numărul florilor, decât se potă omul a le cunosc graiul tuturor și simbolica fie-cărei flóre.

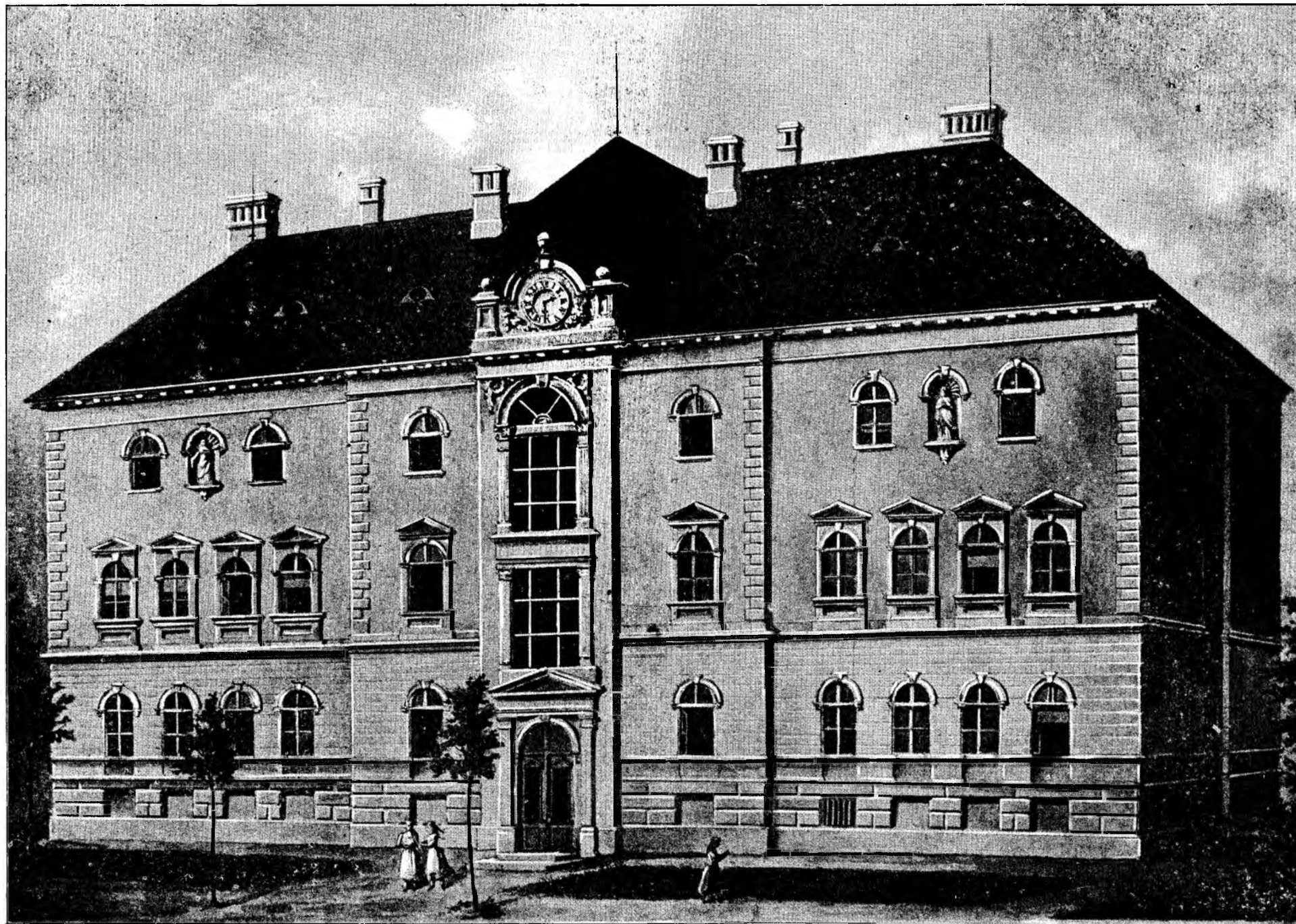
Eu câte le cunosc și cu câte sciu vorbi, vi le voi spune, pentru-că cred că și d-vóstră cetitóre mi-ți esplică graiul celor ce eu nu le cunosc. Eu însă voi spune și povestea sau mitul celor mai interesante și însemnătatea lor.

Când ne uităm la o plantă ori de ce feliiu, ne nisuiam a o cu-

nósce că ce e, cum o chiamă și de ce folos poate fi. Noi nu trebuie să fim numai gastronomi, ci trebuie să fim mai ideali, pentru că altcum nu am permite mirtului să încununeze fruntea poștilor, eroilor și regilor, ci ca gastronomi am căuta cum se-l pregătim pentru stomachul nesațios. Ascultați dară; că încep cu sórele, că el e sus și luminează tot pământul. Sórele își are încă flórea sa: *heliotropul* (rosa sau flórea sórelui). Asta flóre e amoresată de sóre, de aceea tot după cercul lui se întorce. Din timpurile vechi asta flóre e simbolul unui amor curat și fidel, dar plin de modestie, cât își ține de abia plecat capul spre pământ.

Romanii au legat de acesta flóre, următorul mit sau poveste:

Deița frumuseții, Venus, se supără odată pre Apolló, deul sórelui; spre a-și resbună asupra deului, îl pedepsi cu un amor

Scóla de fete a Asociațiunii din Sibii.

nefericit, în urma cărui Apollo ardea de amor deodată după două deite, după Clytia și Leucothoë. Firesce că un asemenea amor nu a putut să fie norocos, cu atât mai mult că Leucothoë, care se bucura mai mult de favorul lui Apollo, a fost de tatăl ei ucisă, din cauza amorului cu Apollo.

În urma acestei morți, Apollo așa se întristă, cât uită și pe Clytia. Nefericita Clytia, care viețuia numai pentru Apollo, vedându-se uitată și părăsită, se decise a se sinucide; se și retrase numai decât în un loc ascuns și 9 zile și 9 nopți petrecu plângând și fără a mânca și a bea, decât numai picuri de rouă. Din locu-i nu s'a mișcat, ci a stat tot în o poziție privind mereu spre ceriu și spre soare, până ce fața ei căpătă o coloră galbenă ca soarele; atunci un zeu avu milă de suferința ei și o prefăcu în plantă. Membrele trupului înțepenia și rămaseră lipite de locul, unde a stat, ér fața se prefăcu în o floriceică, care fără ași schimba locul se întorce cu florile după soare, din care cauză se numi rosa sau flórea sórelui până în ziua de azi sau *heliotrop* adecă întorcătória după soare.

Lilia (*iris germanica*). Cine nu cunoște această drăgălașă flóre. Toți o cunoșcem, fără ai sci simbolul ei și mitul ei. Etă-l și acesta. Grecii și Romanii o considerau de simbol a unei tinerețe amoróse și nevinovate. Se dice, că zeul Apollo favorisa pre un june frumos și dextru cu numele *Hyacinth*. Considerația lui Apollo cătră acest june era așa de extraordinarie, încât zeul își negligea tóte ocupațiunile numai de a fi și a se juca cu acest june.

Cu ocașiunea unui joc a lor, din greșală lovi Apollo pre *Hyacinth* cu un disc, și-l omori. Apollo se întristă fórte și încercă a'l învia, dar nu putu. Atunci decise Apollo a face din sângele junelui nesce flori, cari și astăzi portă pre frunzele lor semnele zeului A'A', care arată inițialele zeului Apollo celui ce se tânguia. Așa se născu lilia sau hyacintul.

Cypresul negru. La popórele antice era symbolul vieții și se planta de comun pre la morminte, nu numai ca semn a durerii, ci ca semn că și aceia credeau în nemurire. Și Romanii îl plantau pre la morminte, tocmai ca și cei din orient. Explicarea lui simbolică încă e fabulosă:

Tinérul *Cyparissus* încă se bucură de favorul lui Apollo; acest zeu dete lui Cyparissus un cerb blând, și tinérul de dragul cerbului îi acăția flóri de cerbice. Tótă plăcerea tinérului era concentrată în acest nobil animal. Odată se juca tinérul cu un arc, și din întâmplare nimeri cerbul, care și peri. Pêtruns de supărare se decise și tinérul a se sinucide, dela ce nici rugările lui Apollo, nici altceva sub soare nu-l putu abate. În fine se decise și rugă pre Apollo se i permită a fi tótă viața în doliu după cerb, și zeul se înduplică. Atunci tinérul Cyparissus începú a plânge și plânse atât, până prin lacrimi își vèrsă tot sângele. Astfelu slăbit, se îndurà Apollo de-l prefăcu în un arbore. Membrele trupului le prefăcu în ramuri, ér pèrul lui buclat formà coróna frumușică a arborelui, care după numele tinérului se numesce: Cyparissus.

Laurul. Acesta plântă a fost dedicată lui Apollo, și are simbolul luminei și a virginităței. De óre-ce Apollo era protectorul poeților și a profetilor, s'a introdus datina de a distinge și în canună pre aceștia cu lauri, spre a însemna că și acestora, ca unor iubitori de lumina sciinței, li compete cu drept onóre ca lui Apollo.

Ramurilor de laur însă li se atribue și o altă însușire; anume cei vechi erau de credință că ramurile laurului au putere de a inspira pre poeți și profeti. Ba în timpurile mai târzie un anumit Gambert, a aserat că acesta arbore fiind alui Apollo ar fi scutit și de fulgere. Ba și s. părinți se folosiau de asta credință, când voiau a arêta că lumina sufletului și curățenia nu pot fi schimonosite de nici o lovitură a sortii. Așa dice s. Augustin.

»Fulgura non metuo, pellunt ea germina lauri, fortunae insultus despicit integritas«, adecă: pre mine nu mă supără fulgurele, pre ele le departă ramurile laurului, precum nu se schimbă nici virtutea de mâna sortii. Întemplantu-se însă odată că în ținutul Parmei, se fie lovit un laur de fulger, a dis: *jam nihil tutum*.

Fabula despre originea laurului e următórea: Apollo împută odată cam în glumă zeului Amor, cumcă lui nu i se cade să porțe arme, fiind încă mic, de óre-ce arcul și săgéta au lipsă de nesce brațe mai tari ca cât sunt ale lui Amor.

Micul Amor se află ofensat și decise a-și resbuna asupra puternicului Apollo. A luat deci zeul Amor o săgéta de aur și rani inima lui Apollo. Amor, fiind zeul amorului, firesce și inima lui Apollo a fost rănită în sens de dragoste sau amore; micul Amor săgéta cu săgéta dragostei și inima Daphnei — care era fata zeului riurilor cu numele Peneus. Săgéta ce rani inima Daphnei, a fost plumb, și așa nefiind săgețile de aceeași materie, aveau o înflință deosebită asupra celor două inimi rănite de micul zeu Amor. Apollo ardea deci de o dragoste nebună după Daphne, ér dènsa se feria de el. Vedându-se Apollo așa disconsiderat din partea ei se decisă, puternicul zeu, se seducă pre Daphne cu ori ce preț, dar timida Daphne fugia tot mai mult și tot fugi până la riul Peneu, de unde nu mai putu se fugă. În desperare că o ajunge Apollo, se rugă de zeul riului se o prefacă în un arbore verde frumos și așa în momentul când era se o ajungă Apollo, dènsa era deja arbore verde de laur; dar și așa ca arbore își păstra frumseța, așa că Apollo și ca arbore o iubea, și neputându-și stîmpăra dorul altcum, luă din arbore ramuri verzi și le aședă pre cap. După Daphne se numi acel arbore dafin adecă laur.

Narcisul (*narcissus*) era considerat ca simbol a superbiei, ambițiunei și egoismului încordat și plin de amărăciune. Fabulosă e și originea lui.

Se dice că era un june fórte frumos cu numele *Narkisos*; pre el tóte junele îl aveau drag, ba și altora era plăcut. În ambițiunea lui însă el disconsidera și pre deite și nu voia a sci de amorul lor, din care cauză unele deite moriră de necas. Cu deosebire nimpha *Echo* se plângea asupra lui și de ciudă glângea de rêsunau pădurile, văile și munții, până muri și dènsa. Dar rêsunetul plânsului ei rămase lipit de păduri, munți și de văi sub numele de *echo* adecă rêsunet până azi.

Dèițele celelalte se sfătuiră de a afla mod de rêsunare asupra tinérului, care le disconsideră cu atâta superbiă; pentru aceea deita *Nemesis* (rêsunarea) luă asupra-și rolul rêsunării în următóriul mod:

Rentors odată tinérul Narcisus dela o vênătóre, se puse la țermurul unui riu să se recreieze. Cum privi el de pre țermure în oglinda apei, vedu figura frumósă a deitei Nemesis, ceea ce-l scóse din fire și sări se o îmbrătoșeze, dar figura dispăruse. Narcisus se aședă de nou în poziția de mai înainte și încercă a rechemă figura, când prin suris, când prin plâns; frumósă figură se arêta crăși, acum surizînd, acum plângend. precum făcea tinérul, și se tot ridica din apă ca să o vadă.

Narcisus uită de a se mai duce de aici și nu voi a părăsi acel loc până ce a murit acolo. Auđind nimphele despre mórtea lui, se întristară și plecară să-l găsescă, dar nu-l nimeriră, că unde jace mort. Spre a se mângăia îi făcură totuși o înmormentare și fără de-al afla, decât locul unde a stat, din care crescú o flóre frumósă cu corónă aurie și cu frunze arginții. (Ovidius *Metamorf.* III. 509—510.

Rosa (*trandafirul*). Nu ar fi de lipsă a descrie tóte frumsețele și laudele acestei plânté și a florilor ei, în relațiune cu alte plante și flóri, pentru că și așa le întrece pre tóte. Poeti au onorat'o și i-au făcut laude; ér Sapho înainte de nascerea d-lui Christos cu 600 ani, a numit'o »regina florilor«, care titlu onorific îl portă până azi. Rosa e lătită mai preste tótă lumea, afară de Polynesia; cu deosebire e renumită »valea rosei« din Kașmir, a cărei ținut e tot cu rose ca și sémânate.

Romanii le prețuiau fórte mult și ei consacraseră rosele deitei Venus (frumseța), precum și zeului Amor și deitei Aurora; Grecii le consacrară lui Harpokentes, zeului tăcerei. Familiile romane mai însemnate și cu bunăstare împraștiau rose prin salele de mâncare și așa se puneau la prânz. Despre împèratul Nero,

ne spune Suetonius, că ar fi spesat 4 mil. sextertie (200.000 taleri) spre a și decora cu ocaziunea unui prânz salónele împărătesci.

Și noi scim de apa de rose și de dulceta pregătită de densa.

Carol cel mare dete ordin de a i se planta în grădinile sale tot felul de rose. Pontificii romani din timpurile vechi și până în presente, trimeteau și trimit câte o rosă albă sântită, acuși unui acuși altui din membrii curților împărătesci, ca un semn a unei bunevointe și considerațiuni specială.

Rosa a fost considerată de simbolul unui amor mare, dar era și simbolul morții și a tăcerii.

Ca simbol al tăcerii se introdusă tot prin Romani și încă în modul următor:

Vedend că costă prea mult înfrumșetarea salónelor cu rose cum era datina mai mult la cei avuți, se îndatinară a acăța de asupra uși salónelor numai câte o rosă, spre a însēmna cumcă ospetii au de a păstra secretul adecă de a nu spune nimic din cele vorbite și audite în acel loc. De unde s'a introdus datina, de a dice: »se vorbim sub rosă« adecă se păstrăm secretul celor ce ni le-a comunicat cineva confidențial.

Specia albă a rosei (trandafirului) era și simbolul morței, pentru însușirea ei, că curend se desvóltă și curend se desface.

Originea rosei — trandafirului roșu (rosa centifolie) e fabuloasă: Se dice că Venus, deita frumșetei, a iubit pre frumosul Adonis așa de mult, încât a uitat cu totul de Olymp (locul deilor) și de societatea deilor; ba i și încungiura, numai spre a putea fi în apropierea frumosului Adonis.

Adonis era și un vênător pasionat, din care causă fiind mult absent, și Venus neputend după plac a conveni cu el când voia, se necăji foarte mult, și se temea se nu i se întempe ceva nenorocire. De multe ori Venus îl făcea atent la periculele împreunate cu vênatul; dar tinêrul puțin luă în samă dojenele ei.

Cu ocaziunea unei vênătore se întemplă că Adonis dete preste un mistreț (ver) sêlbatic chiar în culcușul lui, și luând săgeta îl răni. Furiosul animal se aruncă asupra junelui și-l omori. Venus îl auđi văietându-se în durere și grăbi din eterul fin spre a-i sări într'ajutor, dar pre când a sosit densa, junele era mort.

În fuga ei se acăția și Venus cu vestmêntul în spinul unui trandafir alb sêlbatic și se răni, er din rana ei stropi sânge preste trandafirul alb, și acesta căpêta numai decăt colóre roșie, prin ce se arată, că cât de mult a iubit Venus pre tinêrul Adonis. (Conf. Metamorf. Ovid. V. 5. 22.)

(Va urma.)

Popa Grapini.

Virtuțile creștinesci.

Din „Oglinda inimei“ poesii de G. Bodnariu.*

*Credința-adeverată,
De ești cu fundament
Putere se te abată
Nu este pe pământ*

*Nădejde scump tesaur,
În suflet de te aședți,
Depui cununi de laur
Gândiri înseninedi.*

*Iubire creștinescă,
Schintee foc divin,
Din inimă-omenescă
Tu-alungți ori ce suspin.*

*Când tóte împreună
În suflet colindați:
Al vostru glas rêsună
Și mórtea alungati.*

*Remâneți dar la mine
În veci nu ve alung
Cu voi atât de bine
Me simt! când nu-mă ajung*

*Puteri ca s'nvîng greul,
Ce-apasă traiul meu
Prin voi se'nalță eul,
Că'n voi e — Dumneđeu*

NB. Acesta colecțiune de poesii se află și la administrațiunea »Revistei Ilustrate« și se vinde broșura cu 1 corónă.

Școla de fete a Asociațiunei din Sibiu.

În broșura a 6-a fără vina noastră s'a străcurat o eróre în Revista Ilustrată, publicând clișeu școlei de fete din Sibiu în loc de cel a gimnasiului din Brașov. Rectificând această eróre prin deslușirile ce le publicăm în articlu »Un cuvânt la adevêr« din broșura presentă și cerend scusa bunilor noștri cetitori, publicăm tot odată și un alt clișeu

pe pag. 101, carele de asemenea represintă școla de fete însê într'o altă fațadă a imasantului edificiu din Sibiu, întemeiat și susținut cu mari jertfe de Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român, despre a cărei activitate am publicat și noi un articlu în broșura 5 și 6 a Revistei Ilustrate din anul trecut.

Cum se fotografăm.

(Urmare).

12. Precisarea.

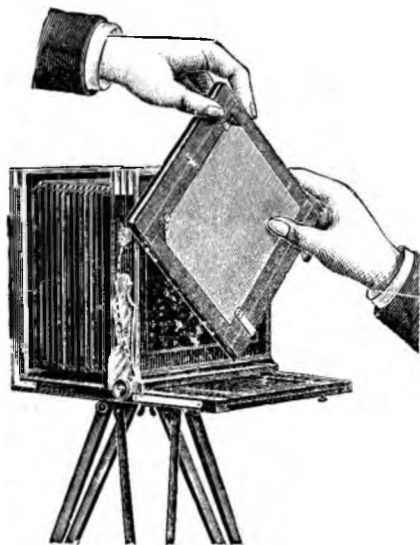

Fig. 22.

ne vom convinge, că imaginea când e mai clară, când mai neclară. Vom cerca deci astfel până atunci, când vom obține cea mai mare claritate ce e posibil și atunci vom înțepeni părțile posterior fiind precisarea isprăvită.

E de însemnat, că la precisare avem se luăm în considerare numai mijlocul sticlei de vizat fără a ne interesa de margini. Așa la peisagiū vom lua în considerare numai obiectul principal sau frontul, la grupe capul sau peptul persoanei din mijloc, la portrete ochiul care e mai aproape de obiectivă etc.

După ce am isprăvit și cu precisarea punem *diafragma* (Blende) de lipsă și anume:

a) La portrete și la fotografii la moment folosim gaura cea mai mare sau cel mult mijlocie.

b) La grupe folosim gaură mică.

c) La peisagiuri, arhitecturii etc. folosim *totdeauna* gaura cea mai mică.

De sine se înțelege că folosirea diaframelor este atârnatore și dela lumină. Cu cât e mai intensiv luminat obiectul ce vom a fotografia, cu atât mai mică gaură vom folosi și viceversa.

13. Expoziția plăcii.

După-ce aparatul este postat, figura precisată și diafragma corespunzătoare acomodată, purcedem la expoziția plăcii.

Lucrul prim este a acoperi obiectiva cu capacul, apoi delaturăm sticla de vizat și cu atențiune mare *ca nu cumva se mișcăm aparatul din poziția avută*, punem în locul aceleia caseta în carea se află plăcele sensibile, aședate după cum am vedut mai sus. Apoi tragem sus coperișul cu care este închisă aceea placă care se află în partea de câtră obiectivă prin urmare în lăuntru aparatului. Și acesta trebuie făcută cu mare grijă, ca aparatul *se nu se mișce*. Acum luăm cu băgare de samă capacul de pre obiectivă și în acelaș moment privim sau la arătătorul unui orologiu sau numărăm; când credem că e de ajuns de espusă placa efectului luminei, erăși astupăm obiectiva cu capacul, închidem er coperișul casetei, și fotografarea ca atare este finită.

Urmază acum dezvoltarea respective facerea vizibilă a imaginii, carea pentru ochiul omenesc pre placa sensibilă e încă *nevizibilă*, despre ce vom vorbi în partea următoare a acestui op.

Este lucru constatat, că cel mai greu lucru pentru un începător este a afla *durata corespunzătoare* la espunerea plăcii, căci

trebuie se scim că dacă placa a fost prea îndelung espusă, fotografia ce vom obține nu va ave căldura și frumseța ce-i formedă valoarea sa; dacă e prea puțin espusă efectului luminei, atunci vom căpătă o fotografie foarte întunectă.

Incepătorul face bine, dacă: îndată ce a luat capacul de pre obiectivă după ce numără trei er il pune la loc. Adecă: numărând *trei*: la *una* ia jos capacul, la *doi* il țin sus, la *trei* il pune er la locul său. Numărutul merge cu atât mai încet cu cât e mai *slabă*, și cu atât mai repede, cu cât e mai *intensivă* lumina.

Dătător de ton este imaginea ce ni-se presintă pre sticla de vizat: cu cât este mai vederosă, cu atât mai *scurt* are se dureze durata espunerei.

Pentru determinarea timpului se află diferite tabele precum și instrumente fabricate și întocmite anume spre acest scop, numite „*Photometre*“, dar cel mai bun sfātuitor în acest respect este propria esperință.

Etă câteva exemple în di *senină*: pentru fotografarea unei partii cerescă (de nori) sau de mare trebuie cam $1/600-1/2$ secundă; pentru un peisagiū în liber cam 1—5 secunde; pentru un grup sub un arbore umbros cam 10—50 secunde; pentru un interior vederos erăși cam atăta; pentru un interior mai întunecat, 2—8 minute: pentru un portret în liber, la lumină intensivă $1/2-6$ secunde, în chilie 4—10 secunde etc.

La tot casul este mai consult a face expoziția mai bine *mai lungă* decât prea scurtă, căci o placă espusă prea îndelungat se pôte desvolta și i-se pôte ajuta, dar uneia espusă prea puțin nu i-se mai pôte ajuta la nici un cas.

Putem deci lua ca o regulă generală că la peisagiuri în liber la di *senină* variază durata expoziției între 1—5, la di înnotată între 5—10 secunde, după cum e însuși peisagiul mai vederos sau mai întunecat.

Partea a treia.

Procedura negativă.

14. Dezvoltarea imaginii latente.

După cum am amintit mai sus, lumina în urma influinței ce au rațele sale chemice asupra bromurei de argint produce pre placa sensibilă o imagine latentă; imagine carea pentru ochiul liber este invisibilă. Supunend acum plata deja expusă și pre carea este o astfelu de imagine latentă unei procedure chemice prin carea bromura de argint se o descompunem în părțile sale constitutive (brom și argint) în proporțiunea efectului ce a avut diferita intensitate a luminei: vom obține în locul imaginii latente una vizibilă dar *negativă*. Adecă: unde lumina a influințat mai tare, d. e. părțile alb al unui edificiu, acolo rămâne mai mult argint, prin urmare în imaginea vizibilă acesta parte va fi *mai neagră*; unde a influințat mai puțin lumina, d. e. coperișul sur al acelu edificiu, acolo rămâne mai puțin argint, prin urmare în imaginea vizibilă acesta parte va fi mai luminosă; din care causă acesta imagine o numim *negativă*. Acea fluiditate cu ajutoriul căreia din o imagine latentă putem *desvolta* o imagine vizibilă, o numim *scaldă dezvoltativă* (franc. developpeur, germ. Entwickler). Acesta o putem căpăta gata în orii care prăvălie, carea vinde utensiliu fotografice, dar ni-o putem pregăti și noi, după cum vom vedea în paragraful următor.

Cum se întâmplă dar dezvoltarea imaginii:

După-ce am făcut fotografarea, luăm caseta, ne ducem în chilia obscură, unde luăm la mână sticla cu scaldă dezvoltativă și o turnăm în o *tasă* (cesă) fie de sticlă, porcelan sau celuloid (fig. 23), pre care ni-le putem procura ușor în orice sticlărie.

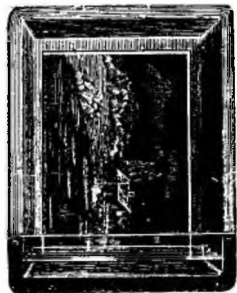

Fig. 23.

După aceea *la lumină roșie cât se poate de slabă* deschidem caseta, luăm placa, o punem în cesa cu scaldă dezvoltativă cu latura sensibilă, (nesclipicioasă) în sus, și o legăm de câteva ore, ca fluiditatea să acopere deodată întregă placa, apoi spre mai mare siguranță o acoperim cu un carton sau o altă cesă. După 2—3 minute vom observa, că pre placa, altcum de coloare alburie, se ivesc ici colea pete negre, și vom observa, că mai întâi se arată acele părți din imagine, cari în natură au fost mai luminoase. Indată ce se ivesc *primele urme* ale imaginii, putem folosi lumină roșie mai intensivă, ca se putem controla decursul procesului mai bine. Când urmele prime, cari le-am observat (va se dica părțile mai luminoase ale obiectului *în natură*), au coloare *sură*, scotem placa din cesă și o ținem cătră lampa roșie și cercăm dacă aceste urme sunt transparente încă sau nu, adică: dacă acestea sunt destul de înnegrite ori ba. De cumva nu-s încă destul de negre, atunci continuăm cu dezvoltarea până când aceea ce *în natură este mai vederos* (d. e. la o persoană gulerul și manchetele cămașei, la un edificiu perețele alb etc.) ni se arată pre placă *negru intransparent*, când dezvoltarea este gata.

Prin urmare dezvoltarea fotografiei respective a imaginii negative este a se privi ca finită, când părțile vederose (din natură) au primit o coloare *neagră intensivă*, și când detailurile imaginii încă se pot vedea. Deci până negativul nu are »tăria« recerută, până părțile vederose din natură nu-s înnegrite din ajuns, nu este permis a întrerupe dezvoltarea.

După-ce cu dezvoltarea am isprăvit punem placa în o cesă cu apă curată pre vre-o două trei minute sau cine are apăduct, sub tuș de apă curată.

A o scote la lumina zilei *încă nu e permis*. Acesta o putem face numai după fixarea imaginii, a cărei descriere urmază în paragraful 16.

Se vedem acum din ce constă scaldă dezvoltativă.

15. Diferite calde dezvoltative.

Spre dezvoltarea imaginii latente se folosesc diferite scaldă compuse cu diferite materii.

Incepătoriul și preste tot amatorii se-și alegă una dintre acestea, carea-i convine și apoi în continu *numai* cu aceea se lucre, căci atunci îi cunoște tăria, regegiunea cu care lucră, însușirile etc.

Cea mai bună și mai recomandabilă este:

a) *Scaldă dezvoltativă de Hydrochinon*, carea nu numai lucră încet, ci are însușirea de a corege erorea, care obvine prea des la începători: reflexul. Această scaldă nu este periculoasă și nu lasă urme nici pre mână, nici pre vestminte.

Acesta se poate face în două forme și anume în o *singură* soluțiune și în *două* soluțiuni.

Scaldă Hydrochinon în una soluțiune se pregătesce în modul următor:

Aqua destilata	400 gr.
Natrium sulfid crist.	16 gr.
Hydrochinon	2 gr.
Natrium carbonic crist.	30 gr.

În apă — care poate fi și apă fiartă sau apă de ploie — se pune mai întâi natrium sulfid și scuturând sticla așteptăm până s'a disolvat *pe deplin*, apoi adaugem Hydrochinonul și asemenea așteptăm până este pe deplin disolvat: pre urmă punem natrium carbonicum. După-ce toate-s disolvate obținem o fluiditate *ca apă*, ne-

colorată, carea în sticle pline (e de recomandat a o pune în sticle de câte 100 grame) se poate păstra timp îndelungat.

Scaldă folosită odată nu este a se arunca, ci o păstrăm, căci o putem folosi mai de multe ori. Când observăm, că nu mai are putere, o mai înținem prin adaugerea unei porțiuni din cea prospătă.

Scaldă Hydrochinon în soluțiuni separate o pregătim în modul următor:

Facem *separat* următoarele soluțiuni.

I.	Hydrochinon	10 gr.
	Natrium sulfid. crist. pur	50 gr.
	Aqua destilata	500 gr.

pre acesta o notăm pre sticlă cu numele: *Soluție de Hydrochinon*.

II.	Kalium carbonic pur calc	50 gr.
	Aqua destilata	250 gr.

și o numim: *Soluția alcalică*.

Ambe soluțiunile le lăsăm se stee 24 ore. La dezvoltare luăm: *trei* părți din *soluțiunea Hydrochinon* și o mestecăm cu *una* parte din *Soluțiunea alcalică*. Scaldă acesta trebuie se aibă temperatură de 15 grade R., dar *la nici un cas* mai mult ca 20 grade R.

b) *Scaldă eiconogen*. Această se întrebuintază mai cu samă la *posări la moment*, fiindcă lucră forte energetic. Receptul mai practic este:

I.	Aqua destilata	500 gr.
	Natrium sulfit	40 gr.
	Eiconogen	5 gr.
II.	Aqua destilata	500 gr.
	Natrium carbonic	60 gr.

La dezvoltare luăm din ambele soluțiuni câte o parte. Această scaldă are defectul, că nu se poate păstra mai îndelung.

c) *Scaldă metol*. Această este o scaldă forte escelentă pentru fotografii la moment. Receptul e următoriu:

I.	Aqua destilata	1000 gr.
	Natrium sulfit. crist.	100 gr.
	Metol	10 gr.
II.	Aqua destilata	1000 gr.
	Natrium carbonic	100 gr.

La întrebuintare: *trei* părți din I cu *una* parte din II.

d) *Scaldă glycin*. Este cea mai nouă și se pregătesce în soluțiune concentrată după următoriu recept:

Aqua destilata (ferbinte)	40 gr.
Natrium sulfit	25 gr.
Glycin	10 gr.

Aceste disolvate pe rând le lăsăm până încep a ferbe, apoi pe rând punem în porțiuni mititele:

Kalium carbonic pur 50 gr.

Vom căpăta (după ce s'a răcit) o fluiditate grosă, din care la întrebuintare luăm o parte și o mestecăm cu 12 părți apă. Această scaldă lucră forte încet, dar svonul ce s'a făcut anul trecut la întroducerea acestuia nu s'a prea vedit ca fundat.

Aceste ar fi cele mai bune scaldă dezvoltative.

Pentru călători este forte practică *scaldă dezvoltativă pulveriformă*, carea o putem face în următoriu mod:

I.	Metol	15 gr.
	Hydrochinon	40 gr.
	Eiconogen	25 gr.
	Accid. Bor. pulv.	10 gr.

aceste *în forma lor de pulvere* le mestecăm bine la olaltă și le punem în o sticlă *galbină*, astupându-o hermetice.

II.	Natrium sulfit	100 gr.
	Borax	25 gr.
	Milchzucker	25 gr.

asemenea pulverisate și mestecate bine le punem în o sticlă *albă*.

Dacă voim se dezvoltăm vre-o placă; atunci punem în 100 părți de *apă* 2 părți din pulverea I, și 4 părți din II și scaldă dezvoltativă e gata.

Pentru a putea măsura pulverea sau preste tot ingredientele chimice, avem lipsă de o *cumpănă* cam de mijloc, precum și de greutatea necesară, asemenea ne trebuie pentru măsurarea diferitelor fluidități o *mensură* (fig. 24).

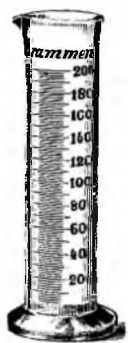

Fig. 24.

a o scôte, căci scaldă rămâne în rezervorul tasei.

Fig. 25.

Cumpăna e acomodată din aramă galbină, măsura din celuloid, căci este foarte țititoare și precis lucrată. Pentru ridicarea placelor ne putem folosi și de un instrument auxiliar: *ridicător*, care ne ușurează scosul placelor și dacă scaldă desvoltativă colorează, ne feresce degetele de pete (fig. 25). Altcum dacă folosim tasa carea ni-o înfățișază fig. 23, atunci nici că e lipsă a mai ridica placa afară, ci o putem controla și fără

16. Fixarea imaginii desvoltate.

Imaginea negativă obținută prin efectul scaldăi desvoltative trebuie fixată; adică, fiindcă ea încă nu poate rezista efectului ce ar avea lumina asupra ei, trebuie să o tractăm cu alta fluiditate, ca astfel asupra plăcii lumina să nu mai aibă nici o influință. Acesta o obținem cu ajutorul *scaldăi fixative*.

Fixarea plăcii se întemplantă în modul următor:

După-ce ne-am convins, că imaginea este destul de bine desvoltată, scaldăm placa în apă curată (fără a atinge decât numai cornurile sau cantele aceleia) apoi o aședăm cu *partea sensibilă în sus*, în altă cesă, în carea este scaldă fixativă.

Scaldă fixativă se compune din

- Apă (comună) 500 ccm.
- Natrium hyposulfuris 100 gr.

În acesta scaldă rămâne placa până când bromura de argint din acele părți ale acesteia, cari nu au fost influințate de lumină sunt disolvate, adică până atunci, când *dosul* plăcii nu ne mai arată pete alburie, ci și acolo ni-se arată neagră. La nici un caz însă fixarea nu este permis se dureze mai puțin ca 15 minute.¹⁾

După-ce placa este fixată, o putem scôte la lumina zilei și fie în apă schimbată des, fie sub tuș, o spălăm bine, cel puțin două ore.

Scaldă fixativă asemenea se poate folosi de repetite ori și numai atunci o aruncăm, când începe a lua coloră brună.

După-ce placa o am spălat bine lăsăm să se scurgă puțin apa de pre ea, apoi o punem în un loc uscat, dar cât se poate liber de pulvère, unde preste câteva ore va fi uscată. Dacă dorim ca să se usce mai curând, atunci după ce am gătat cu spălătul o punem în o cesă, în carea am turnat spirit (alcool) curat de 95—96° și o lăsăm 5—10 minute. Dacă am scos-o de aici și o punem să se usce, cel mult în 15—20 minute placa e uscată. Pentru a usca placele se află și stative anume construite (fig. 26)

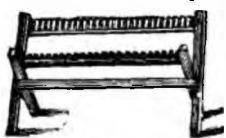

Fig. 26.

cari sunt de diferite forme și se pot aplica la place de diferite dimensiuni.

Este strict oprit a usca placele în soare sau la cuptor, ci numai la loc umbros și uscat.

17. Diferitele erori și coregerea acelorora.

După-ce negativul este uscat, primul lucru e se vedem dacă e bun sau nu, adică, dacă fotografarea ne-a succes pe deplin ori ba?

Un negativ bun, desvoltat bine și expus corespunzător trebuie să fie dacă-l privim cătră ferestă: *contrastat bine*, adică: um-

brele trebuie se fie *negre*, ér părțile luminoase se fie aproape *transparente* (ca sticla) dar pentru aceea detailurile să se observe și acolo.

Cunoscând ce însușiri are un negativ bun, se vedem erorile, cari obvin mai des și modul de a le corege.

a) *Negativul este în umbre slab acoperit (puțin negru) în părțile vederose foarte puțin transparent.* Causa este că placa a fost prea îndelung expusă, sau dacă timpul a fost precis, este desvoltată cu o scaldă prea energică, am folosit scaldă prospetă și nu veche sau a fost prea caldă scaldă. Delăturarea acesteia la placa deja astfel esecută este imposibilă, ne poate servi însă ca dovadă și învăț, că am espus prea lung sau nu am folosit scaldă desvoltativă veche.

b) *Conturele întregii imagine ne par nechiare.* Causa e că sau nu am precizat cu destulă acurateță, sau în decursul expoziției am mișcat camera dela locul seu. A delătura acesta erore este asemenea imposibil.

c) *Negativul pare ca acoperit cu un vël sur.* Causa e la acesta erore foarte variată: expoziție prea îndelungată, prea lungă desvoltare, lumină străină, fotografarea am făcut-o în fața soarelui, cassetă nu închide astfelu placa încât se nu o ajungă lumina etc. La cunoscerea acesta avem un unic punct de mâncare: marginile plăcii. Dacă marginile plăcii încă sunt sure, atunci *placa a fost rea*, dacă nu, atunci cauza este vreuna dintre cele mai sus espuse. A delătura sau corege acesta erore nu se poate.

d) *În negativ se află găuri mititele transparente.* Causa e că placa nu am șters-o de prav cu un penel după cum am văduț în paragraful 9. Delăturarea acesteia se întemplantă după prescripțele paragrafului următor prin retușare.

e) *Negativul este în toate părțile încâtva transparent.* Causa e prea lungă expoziție și prea multă desvoltare. Acesta erore se poate delătura prin »intărire«. Intărirea se face scaldând placa în următorea scaldă:

- I. Apă destilată 500 ccm.
Uran nitrat 5 gr.
- II. Apă destilată 500 ccm.
Ferrum cyanat. rubr. 5 gr.
- III. Eisessig 100 gr.

Din aceste luăm 50 ccm. din I, în acesta turnăm 10 ccm. din II și pe urmă 50 ccm. din II observând strict ordinea acesta. În scaldă astfel pregătită punem placa și o lăsăm până primesce o coloră roșă-brună, apoi o spălăm și o uscăm.

f) *Negativul este în toate părțile prea negru.* Causa este o desvoltare prea îndelungată. Delăturarea acestei erore se îndeplinesce prin »slăbirea« negativului. Acesta se face cu ajutorul scaldăi următore:

- I. Ferrum cyanat. rubr. 10 gr.
Apă destilată 100 ccm.
- II. Natrium hyposulfuris 40 gr.
Apă destilată 200 gr.

Din aceste la întrebuițare luăm 10 ccm. din I și 100 ccm. din II. În acesta imaginea pe încetul se va face mai transparentă. Controlând-o de mai multe ori, când vom afla, că e de ajuns, scotem placa și spălăm *cu fundament* și apoi o uscăm.

Ar mai fi încă de amintit mai multe, dar cred de suficient a fi pomenit numai acele erori, cari obvin mai des și pre cari fiecare amator și începător le poate afla și corege.

Dacă placa e espusă corect, dacă desvoltarea s'a întemplant cu scaldă veche sau dacă nu e veche, scaldăi prospete i s'a adaus 5—10 picături din soluțiunea următore:

- Kalium bromat 5 gr.
- Aqua destil. 50 ccm.

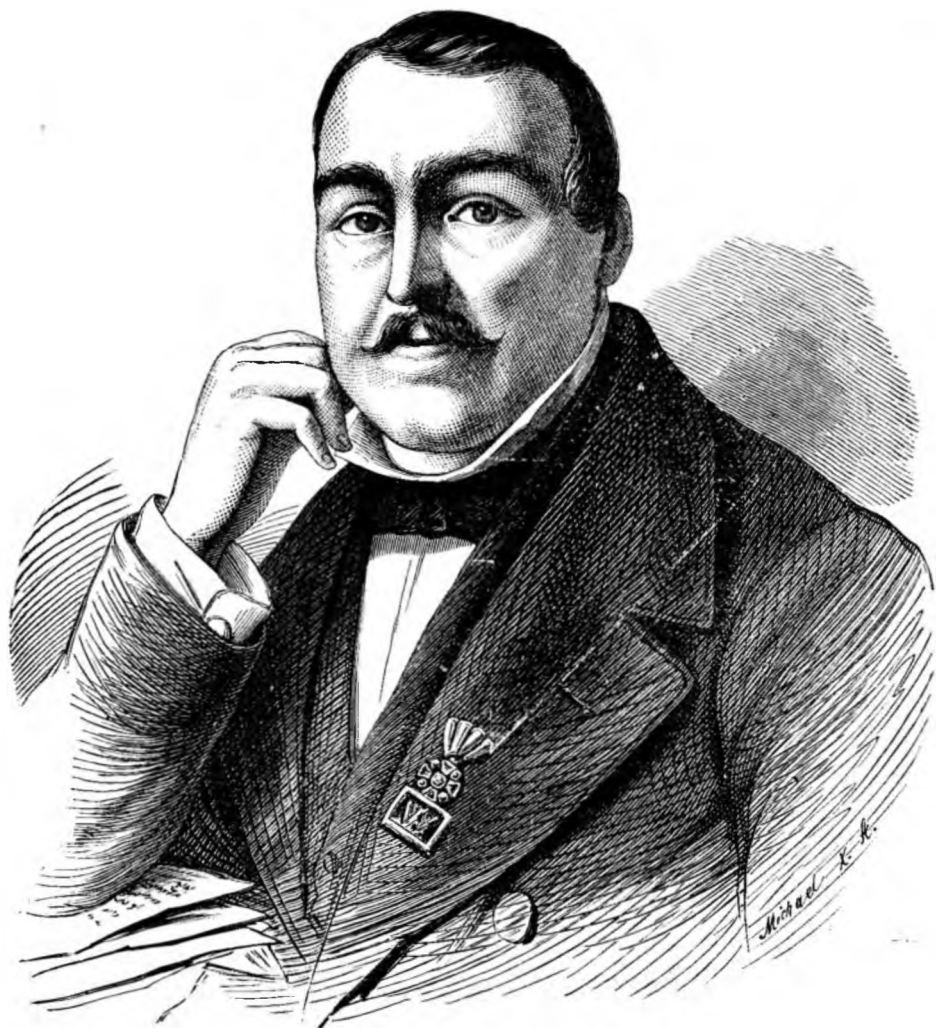
atunci putem fi siguri, că rar și foarte neînsemnate vor fi erorile cu cari ne vom întâlni.

(Va urma.)

¹⁾ Acesta e de lipsă ca să se formeze în urma influinței scaldăi fixative (Na H SO₃) se nu se formeze o sare dublă și insolubilă în apă (Ag₂ S₂ O₃ Na₂ S₂ O₃) carea cu timpul ne-ar ruina placa, ci se fie timp a se forma sarea dublă aici necesară (Ag₂ S₂ O₃ (Na₂ S₂ O₃)₂) pentru încunjurarea oxidațiunei.

DIN ALBUMUL NOSTRU.

Cavalerul Const. Stamati.

Presentăm publicului nostru cetitorii portretul unui mare cetățan român și fiu al Basarabiei, a unui poet escelent și deșteptătoriu neadormit, a unui mare bard și ager atlet pentru sfânta cauză a Românilor, a neuitatului cavalier Constantin Stamati, repausat la anul 1867.

Cavalerul Constantin Stamati s'a născut în Moldova, de unde la anul 1812 strămutat în Basarabia, precum însuși ne spune în precuvântarea dela frumoasa sa colecțiune de poezii și proză, tipărită la Iași sub titlul de »Muza românească«.

»Eu scriu în Basarabia patria mea cea nouă, unde locuiesc dela 1812, dice Stamati în acea precuvântare, eu fiind din copilărie înstrăinat din vechea mea patrie, Moldova, unde m'am născut nu avu-i nici un prilej să-i aduc vre-un folos; am socotit deci se-i hărăzesc de departe umilitul rod al îndeletnicirilor mele, ca o pângă multămitore și pentru ca se rămâie o urmă, că am fost și eu odinioară fiul Moldovei.«

Țeraniî noștri.

(După o fotografie de I. Anca).

La pôlele muntelui Poana-Tomi se află comuna românească numită »Sebeșul de sus«.

Locuitorii acestei comune, toți Români, sunt de o construcție corporală bine dezvoltată, sănătoși, robuști, frumoși și plini de viață și harnici.

Ocupațiunea lor e economia câmpului, creșterea vitelor și oieritul, dar sunt mulți cari se ocupă cu diferite măestrii de lemnărie, precum dulgheri, mesari, bugnari, rotari etc., lucrările făcute de ei sunt foarte bune și trainice.

Cu ocaziunea ținerii expozițiunii române în Sibiu un Sebeșan cu numele Dănilă Simoncă, om iscusit și bun gospodar, a espus două buclăieșe construite din lemn de mesteacăn scobit și fără cercuri, pentru cari lucruri atât din punct de vedere al curiozității, cât și a bunetii a fost distins din partea juriului espozitiei cu diplomă de recunoștință.

Portul Sebeșenilor e simplu și potrivit situațiunii lor montane, ar fi forte de dorit ca să-l păstreze și pe venitoriu în aceeași originalitate afară de cioreci, cari atât din

Un țeran din Sebeșul de sus
(comitatul Bistrița-Năsăud).

punct de vedere economic, cât și highienic, ar putea se aibă altă croitură fără de crețelele cele multe dela genunchi în jos ce nu au nici un sens.

Ilustrațiunea noastră ne înfățișază pre un țeran român din Sebeșul de sus, a cărui figură plăcută și robustă ne aduce în minte poezia :

Dulce și frumoșă
E a noastră viață;
Peștera noptosă;
Codrul cu verdeță,
Ne este Palat!
Vin cu noi voinice,
De nu ești ferice,
De ești împilat!

Cântă turturica
Lin pe murg de sară;
Ruja, viorica
Dulce ne 'mpresoră
Cu al lor miros;
Ușor roua pică,
Pe a noastră chică,
P'un ochiu scânteios.

Un cuvânt la adevăr.

Oglinda și docentele cel escelent pentru artă, știință și literatură este nesmintit critica.

Un scriitor conșcui de cele ce scrie nu va lua nici când în nume de rău critica, ci din contră se va bucura de dânsa, dacă este făcută în mod obiectiv și dacă este o critică justă, o critică motivată bine și argumentată în mod obiectiv, iresturnabil și dacă nu dă în persoană, ci în opul respective lucrarea ce a luat sub cercetare. Durere, la noi nu există încă o revistă, a cărei menire ar fi criticarea obiectivă și justă a aparențelor literare științifice și artistice române, ci acesta o esercéză în parte foile de di, ocupându-se atât cu articlii singuratici, cât și cu aparițiunile literare române.

Este dar lucru obișnuit la noi a lua în considerațiune notițele de critică, care le găsim în diarele noastre (durere destul de puțințele) având totodată quasi obligământ a da deslușirile necesari atunci, când respectivul critic în una sau altă privință ar fi în rătăcire.

Revista noastră, carea așa credem, încă se poate numi o apariție literară, încă fii supusă acestei critice și putem dice: nu spre rușinea noastră, (vedii reprod. din diferitele foi, Rev. II. I pag. 115, 116, 117). Dar noi nici când nu ne-am supărat, dacă Revista noastră a fost criticată în mod *obiectiv și just*, ba ne-am nisuit a ne feri de erorile juste, cari au fost cuprinse în aceea.

»Tribuna« încă a luat notiță depre Revista noastră și între altele Nr. 36 anul 1898, scrie: »Trebue se admirăm curajul d-lor Pop Reteganul și Baciu — și să le dorim cel mai călduros și bun succes« — făcându-ne observarea, că am avea: multe voințe, multe dorințe, dar puține puteri, atât anul trecut (I), cât și broșurile apărute până acum din anul acesta (II), presentă publicului cetitor rezultatul muncii noastre și ori cine se poate convinge, dacă în decursul acestui scurt interval ne-am nisuit ore a grupă în jurul nostru nu numai »voințe«, ci și »putințe« și că ore în acesta nisuință a noastră am obținut ceva rezultat favorabil sau nu?

Ne-a surprins însă articolul din Tribuna Nr. 117 anul 1899, unde între altele pre lângă imputarea, că noi până acuma nu am produs de cât numai »clișeuri« ne face observarea, că în broșura a 6-a am publicat biografia și portretul episcopului de Gherla Szabó, făcându-i »elogii ne mai pomenite.«

E bine! In programul nostru se dice evident: articli ce vor apărea în Revista noastră vor avea numai tendință moralisătoare. (Rev. II. I, 1, pag. 1.) și așa credem realizarea cea mai elementară a acestui punct este publicarea biografilor fruntașilor bisericeii noastre. Astfel publicarăm biografia și portretul metropolitului Mihali, ca cap al arhidiecesei, apoi a episcopului dela Orade Michail Pavel, ca cel mai înaintat în etate dintre toți episcopii gr. cat. și pre urmă lucru forte firesc a episcopului Szabó, capul diecesei, pre a cărui teritoriu apare acesta Revistă, ér în broșura de față publicăm portretul și biografia episcopului Demetriu Radu dela Lugos; și credem că nu am comis nici un rău cu acesta. Ni se mai face imputarea, că facem elogii ne mai pomenite.

Nu ne vine a crede; cu atât mai puțin, că dacă onor. critic va ceti cu deplină atențiune cele scrise de noi; dacă va scrula și cerceta nepreocupat, că ore în faptă sunt adevărate acelea sau ba; dacă *va abstrage de ideile și directiva politică*, care nu aparține în sfera unei reviste literare, și despre carea în schița noastră nu se face amintire punându-se *numai* pre terenul activității eclesiastice; cu un cuvânt, dacă onor. critic va fi pe deplin repet, pe deplin obiectiv: atunci sum în firmă convingere, că în critica sa ar fi fost mult mai îndulgent și pote mai blând și mai cruțător față de noi.

Tot »Tribuna« în Nr. 119 anul 1899 sub titlul »Buclucul« (??) ne mai face imputarea, că am publicat un clișeu al școlei de fete din Sibiu în loc de cel al gimnasiului din Brașov. E adevărat, că acesta eróre *fără voia, fără știrea și fără vina noastră* s'a străcurat în Revistă. Una însă ne pare curios: Cum de Tribuna *numai acum și numai la noi* a aflat acesta eróre, pre când în »Tribuna Poporului« Nr. 97 pag. 472 anul 1898 este publicat acelaș clișeu sub care cu litere gróse este *aceiași indicație* tipărită chiar ca in Revista noastră? E deci lucru evident, că erórea noastră este numai aceea, că »bona fide« am publicat clișeul după Tribuna Poporului, dar erórea articolului este mult mai mare și anume aceea, că nu a observat acesta *atunci* (în luna lui Aprilie 1898), *când același clișeu, cu aceeași indicație greșită* s'a publicat pentru prima dată în Tribuna Poporului?! Căci dacă o făcea acesta, sigur că nu comiteam nici noi acesta eróre strecurată pre nesimțite în Revistă. Dar acesta eróre, că noi în locul unui institut *românesc* am publicat alt institut *asemenea românesc* și de însemnătate pentru noi: este mult mai neînsemnată ca cea comisă de însesi Tribuna respective »Fóia Poporului«, care preface pre *un sas cinstit în țeran român bogat și bine îmbrăcat*; căci figura ce ne-o represintă clișeul publicat de Fóia Poporului Nr. 11 pag. 125 anul 1898 *este portretul unui sas* cu numele *Michael Hartner* din *Terpiu* (lângă Bistriță), în care portret cetitorii respectivei foi cred a vedea »un țeran român din părțile de medă-nópte« în faptă însă se delectéză în un sas cu portul săsescl)

Dar »erare humanum est«! Noi o sciam acesta eróre a lor și în anul trecut, dar am trecut'o cu vederea, căci nouă nu ne convine a ne folosi de ocasiunea când și cum se putem lovi în foile și revistele nostre române, atunci când știm starea presei noastre, când cunóscem cu ce jertfe colosale se pote susține a revistă română și când suntem convinși, că dacă ici-colea chiar se ivesce câte vre-o eróre: nu cu voia, nu cu intențiune s'a comis, ci pote pe nesciute sau chiar fără vina respectivului redactor (cum fu bunăoară casul nostru cu clișeul împrumutat în schimb dela Tribuna Poporului.)

Nu suntem amicii polemiei, nu intenționăm discute literare, dar în interesul adevărului am aflat cu cale a da publicității aceste șire drept deslușire.

Icône din suta luminilor.

— Schițe rupte de G. Simu. —

(Fine.)

In Iunie e cald și nori trandafirii brăzdeză ceriul. Aerul e plin de miresme, mai ales dimineta și paserile ceriului cântă în vęduch ivirea sórelui. Pădurea din fundul grădinei unde locuesce Hortensia e verde și rėcorosă. Raiu pământesc rupt din un colț al raiului ceresc.

Is 3 ore dimineta. — La rėsarit se roșesce ceriul și Tensia — drăgălașa, scumpa, frumoșa Tensia e în marginea pădurei cu lacrimiore în mână. — Ce tablou sfânt! Fecióra salută ivirea dfilei cu flori de pădure prospete în mână!

Voi, cari v'ați pierdut totă credința în ideale, voi cari vė le-

gați numai de scârbosă materie, voi, a căror suflet e gros învăluit în côja păcatului — veniți și priviți acest tablou și veți simți încolțind în sufletul vostru nădeșdea și în inima voastră credința în ideile înalte, — cari conduc în lumi mai senine ca cea în care trăim!

Minunatul ei cap e descoperit și ochii ei se cufundă în nemărginirea ceriului.

O mistuesce un dor și o durere.

Dorul după George, — durerea după libertatea ce o se o perdă.

Dar par' că paserile încetă să cânte, foșnetul frunzelor e mai lin, — sorele iese de după dunga cea roșie-aurie și din partea răsării sôrelui se ivesce George. —

. . . Și el cu lacrimiore în mână, și el cu capul descoperit, și el entusiasmat — fericit și nefericit totodată.

Au tremurat inimile în amândoi, căci s'au revădut. Prin natură par' că trecea o suflare de nemărginită fericire.

Și acum veniți toți moralistiți pământului și judecați cine e de vină? — . . . —

Nu cred se fie blasfemie când dic: Vino tu prea sfinte Isuse, care ai ȃis: »ertă-ți-se ție păcatele tale, — pentru că ai iubit mult, vino și vestejesce pre vinovați.

Dar care's vinovații? —

Au nu părinții?!

Mama, care vrea se devină socră cu orî ce preț — chiar și înainte de vreme. Mama, care nu gândește la fericirea sufletescă — făr' la materie . . . la avere.

Ce grandiosă greșală!!

Mama — o adevărată iconă din suta luminilor — a cărei flacări ard sufletul.

Hortensia cea neastempărată e blândă — blândă ca glasul de dimineță a pădurii, sfântă ca fecioresca natură ce o încunjură, dulce ca azurul ceriului ce o învălue în nemărginita lui lumină.

Burns dice: »Dacă nu am fi iubit cu atâta tineretă și orbire, dacă nu ne-am fi vėdut nici odată sau nu ne-am fi despărțit nici odată, — inimile noastre nici odată nu s'ar fi sfărâmat.«

Er Lord-Byron în elegii suspină:

»Amorul tēu era atāt de dulce pentru mine pre pământ, cât n'aș mai dori nimic mai mult în ceriuri.«

. . . Și Hortensia, acesta ființă scumpă — dar nefericită — e în brațele lui George.

Sărutată pe mână, pe pēr, pe frunte, — pe buze; — rădicată ca un copil pe brațe — prinși-is obrazele în palmele lui George — privită e ea lung — lung în ochii ei adēnci și tainici — apoi erășî sărutată lung pre acei ochi ce electrizează inima iubitului. —

— Afund, în pădure! . . Se mergem afund șoptesce ea. — Se nu ne vadă nime păcatul — precum nu ne scie nimenea durerea.

— Se mergem! răspunde George . . . afund în pustiul nemărginit al lumii — se nu ne mai cunoscă nimeni și se nu mai re'ntorcem în veci.

. . Și se duc . . . și's duși . . . Și se duc nu în fundul pădurii, ci în fundul lumii. Nu se nu-i vadă omenii, ci se nu-i cunoscă nime.

Părinții așteptă, dar Hortensia nu vine. — Gazetele espun și măresc șandalul.

Încep vorbele. —

Totă lumea compătimesce pre nobili părinți — pre mama cea iubitore, și condamnă și vestejesce pe Hortensia.

Ce lume întorsă! Ce lume falsă!

Câtă nedreptate! cât neadevăr!

Dōmne! cât ne-am nēcăjit se o creșcem bine, spune mama plângēnd și câtă durere și rușine ne-a adus pe capul nostru.

Și tatăl?? —

Sēracul — el singur suspina pe la marginea pădurii . . . ar sāruta urmele Tensiei de le-ar cunoscce — privesce în depărtare suspinānd: Pēcatele noastre! —

Ce lume perversă! — dar pardon! pōte și tu iubite cetitoriule îți vei fi perdat răbdarea și vei dice: De unde le scoți tu cel ce scrii acestea? — Așa se fie'n lume? Astfel de icōne pōți reproduce din secul luminilor? —

Iubite cetitoriule! bine ar fi sē mințesc, dar . . . »mi se pare« că tot ce am spus e curatul adevēr — și apoi sci D-Ta bine ce ȃiseseam despre »mi se pare« din lumea de acum.

Decumva mai poftesci astfel de icōne îți stau la dispoziție ori cānd. Te asigur însă de un lucru:

Suntem la sfērșitul seclului luminat și . . . se stēnge și lumina.

Cine o va aprinde erășî în secul următor? E o întrebare, la care cu greu îi afli rēspunsul. Un lucru e sigur însă:

De nu se va aprinde lumina sutei viitoare în numele lui Isus Christos — lumina aceea va aprinde și va arde lumea, dar nu o va pote lumina.

Christos e lumina. —

Tai! iubite cetitoriule! Dacă-ți place continuu, — dacă nu, la revedere în suta a XX-a.

— Șcii, ne potem întēlni dacă nu cu trupul, cu spiritul.

— Fost'ai la vre-o ședință spiritistă?

— Nu? . . . Pagubă!

— Te asigur, că vei asista la o astfel de ședință după mōrte, cānd vei fi rechemat între omeni prin vre-un mediu spiritist. —

Dar destul pe adî — destul, căci rōta cu „Schife rupte“ nu mai merge. Sciam eu că așa o sē pățesc la sfērșit, de aceea am pus în frunte: »Schife rupte«. Schife rupte, ce nu le mai pot schița.

Gânduri negre.

Pe deplin

*Adāncit în cugete negre,
Cānd singur de lună privit sum,
Ascult al minții mele sbucium
Adāncit în cugete negre*

Pe deplin.

In pași slabi

*Călătorește, cu chip sarbed,
Pe-a ceriului mare boltă,
Luna de stele 'mpresorată
Călătorește cu chip sarbed
In pași slabi.*

Inzēdar

*Sēncērcă din puteri natura
Cu a sale frumșeți de nōpte;
Balsam a-mi aduce nu pōte.
Sēncērcă din puteri natura*

Inzēdar.

Petru.

Diverse.

Nou avocat român în Bistrița. D-l avocat *Dr. Simeon Pop* anunță, că cu 10 Iuliu n. și-a deschis cancelaria advocațională în Bistrița (Strada lemnelor Nr. 11).

Români premiați la universitatea din Cluj. La concursul scris de senatul universității din Cluj, s'a pus și o temă din limba română: »Critica poeziei lui Michail Eminescu«, la carea s'au prezentat două lucrări. Corul profesoral pre ambele le-a primit și anume: operatul prezentat de dl I. Nițiu Pop (colaboratul Revistei noastre) fu judecat de cel mai bun și distins cu oferirea premiului de 40 fl.; operatul prezentat de dl Iosif Botean deși nu a fost aflat demn de premiu, în urma valorosului conținut a fost distins cu un premiu de diligență (30 fl.)

Mihail Eminescu. În 15 (27) Iunie s'au împlinit dece ani dela mórtea lui Mihail Eminescu, poetul cântăreț al tristeții și melancoliei. Din incidentul aniversării a 10-a dela mórtea lui, a apărut în Bucuresci un diuar comemorativ intitulat »Mihail Eminescu« în care pe toate 4 paginile sunt publicati articoli și reminiscențe asupra poetului. Găsim aici o frumoasă schiță de Caragiale, în care autorul caracterizează pe nenorocitul poet astfel: »În capul cel mai bolnav, cea mai luminosă inteligență; — cel mai măhnit suflet în trupul cel mai trudit«. Găsim d. e. frumoasă poezie de Al. Vlăduță dedicată poetului, în care autorul dice, că cetind »măestra carte«, ce o scie pe din afară și urmând șirul de slove, ce gândul lui (Eminescu) le sëmănară

»Mă duc tot mai afund cu mintea
În lumile de frumuseți,
Ce-au isvorit, eterni luceferi,
Din noptea tristei tale vieți«.

»Familia« din Oradea-mare promite, că numărul său viitor îl va dedica întreg memoriei lui Eminescu, care prin acesta revistă s'a introdus în literatură și tot aici și-a încheiat activitatea sa literară prin 7 poezii lirice, ce le-a publicat în »Familia« și de unde le-a reprodus »Convorbiri literare.«

Concert. Reuniunea română de cânt din Năsăud a aranjat un concert bine cercetat împreună cu reprezentațiune teatrală și urmat de dans, Sâmbătă în 1 Iuliu st. n. 1899 în sala de gimnastică cu următoarea programă: 1. „Fôie verde pup de crin“, melodie de Tim. Popoviciu, executat de corul reuniunii. 2. „Fôie verde de trifoiu“, melodie de Tim. Popoviciu, aranjat de E. Ștefănuțiu, executat de corul reuniunii. 3. „Gărgăuni dragostei“, comedie într'un act de Iosif Vulcan. Personele: Olimpia, văduvă tână, D-șora Lucreția Moisil; Tergovișteanu, unchiu, Dl Anton Hangea; Dr. Ursulescu, medic, Dl Macedon Linul; Marin, avocat, Dl Octaviu Pavelea; Gogu, deputat, Dl Vasile V. Moisil; Joița, Luxița, Rița, prietenele Olimpiei, D-șorele Elisabeta Șuteu, Aurelia Precup, Veronica Catul; Anica, sêrvitoare, D-șora Letiția Mureșan; Alecu, sêrvitoriu, * * *. 4. „Sergentul“, melodie de C. Porumbescu, executat de corul reuniunii. 5. „Bagă Dômne luna'n nor“, melodie de Tim. Popoviciu, executat de corul reuniunii.

Escursiune. Corul Reuniunii Române de cântări din Bistrița a făcut o escursiune Duminecă la 2 Iuliu st. n. 1899 în comuna Șoimuș, cu carea ocaziune s'a produs sub conducerea dirigentului său propriu Traian Brătescu cu următorul program: I. În biserica rom. gr.-cath. de acolo: sub decursul misei s'a executat răspunsurile usuete în g-dur. II. Cu ocaziunea petrecerei de vară s'a executat: 1. „Etă ziua triumfală“, quartet, cor mixt de W. Humpel. 2. „Oșteanul Român“, quartet, cor mixt, de * * *. 3. „Arcașul“, quartet, cor mixt, de * * *. 4. „Tac! bărbate“, sextet, cor mixt, de I. Vidu, 5. „Nevasta care iubesc“, sextet, cor mixt de G. Musicescu. 6. „Retăcesc în căi străine“, duet, cor femeesc de Tr. Doinescu. 8. „Corul vânătorilor“, quartet, cor bărbătesc de * * *. 8. „Așa-i Românul“, quartet, cor bărbătesc de * * *. 9. „Florea lui Petac“, poezie de I. Grozescu, declamată de coristul I. Fântână. 10. „Suspînul bețivului“, quartet, cor bărbătesc

de I. Vidu. 11. „Dorule odorule“, cuintet, cor mixt de V. Magdu. 12. „Dela Bucuresci la vale“, cuintet, cor mixt de V. Magdu. 13. „Stâncuța“, sextet, cor mixt de G. Musicescu. 14. „Junimea parisiiană, quartet, cor mixt de G. Adam. 15. „Dis'a badea“, sextet, cor mixt de G. Musicescu. 16. „Brăul popilor“, sextet cu baritonosolo, cor mixt de G. Musicescu.

O faptă laudabilă. Se scrie Gazetei Transilvaniei următoarele: Reuniunea de cântări din Bistrița la 2 Iuliu n. a făcut o escursiune în comuna noastră Șoimuș, cu care ocaziune a dat un frumos concert în prezența unui public numeros, destinând venitul curat în folosul școlei gr. cat. din loc. Pentru acesta faptă vrednică de totă lauda ne simțim datorii a aduce și pe acesta cale cele mai sincere mulțămiri de recunoștință reuniunii de cântări din Bistrița și în deosebi d-lor Alexandru Szilasi protopop, ca președinte al reuniunii, Traian Brătescu ca magistrul al reuniunii și Grig. Radu, ca aranjator al acestei escursiuni. — *Senatul școlar din Șoimuș.*

Convocare și invitare. Reuniunea învățătorilor români dela școlile populare confesionale ortodoxe din protopopiatele aradane I—VII își ține adunarea sa generală ordinară de est timp în 15 și 16 Iuliu n. c. în hotelul balnear dela Moneasa (Menyháza). Convocând la această adunare generală ordinară pre toți p. t. DD. membrii ordinari, fondatori și ajutători, ne permitem a invita la această festivitate a noastră și pre toți binevoitorii școlei noastre confesionale. Pentru distragerea on. public participător se va aranja în sera de 15 Iuliu n. concert împreună cu dans, pre lângă prețul de intrare 80 cr. de persoană și 3 corone de familie, în favorul bibliotecii reuniunii, despre ce se va da rațiociniu public. Programa concertului: 1. „O prea sfântă“, de I. Vorobchieviu. 2. a) „Romăncuța“, de I. Murășanu, b) „Asta-i mândra“, de N. Popoviciu. 3. „Coriolan“, poezie de Iulian Grozescu, delamată de Petru Vancu. 4. a) „Sêrboica“, de I. Vidu, b) „Despărțirea“ de T. Lugojan. 5. „Ađi“, de O Neubauer. 6. „Satira III din Eminescu“, predată de R. Bortos. 7. a) „Intră piatra“, serenadă de G. Dima. * b) „Puișorul“ de I. Costescu. 8. „Marșul cântăreților, de C. G. Porumbescu. Programa adunării generale a IX-a: A) Diua primă: 1. Plecarea din Arad, Sâmbătă demineța în 15 Iuliu n. c. la 6 ore, ér la gara Boros-Sebeș primire din partea comitetului aranjator. 2. Asistare în corpore la chiămarea duchului s. în bis. r. gr. or. din Moneasa. 3. Cetirea listei membrilor și constatarea prezenților în salonul balnear. 4. Cuvânt de deschidere de președintele reuniunii T. Ceontea și bineventarea oșpetilor. 5. Presentarea rapórtelor comitetului central și ale funcționarilor despre activ. reuniunii în anul administrativ 1898 9. 6. Alegerea unei comisiuni de 5 pentru censurarea raportului general al comitetului, a unei comisiuni de 3 pentru censurarea raportului de cassă și a altei comisiuni de 3 membri pentru censurarea raportului despre bibliotecă și controlă. 7. „Verbul activ și timpurile sale principali“, prelegere practică de Iosif Tissu, inv. la școla de aplicațiune a seminarului diecesan din Arad. 8. Prând comun (banchet) în hotelul balnear, apoi sera concert și dans. B) Diua a doua: 9. „Inființarea secțiunii de apicultură“. 10. „Predarea aritmeticeii în școla poporală“, disertațiune metodică de I. Groșoreanu. 11. „Pertractarea raportului general al comitetului“. 12. „România“, lecțiune practică din Geografie de Pr. Givulescu. 13. „Pertractarea raportului de cassă“. 14. „Rolu învățătorului confesional ca aducător al poporului“, disertațiune de V. Suci. 15. „Pertractarea raportului bibliotecariului și a controlorului“. 16. „Dicerea simplă desvoltată prin determinațiune circumstanțială de mod“ prelegere practică de Dim. Bouar. 17. Inscierea de membri noi și încassarea taxelor. 18. „Musica în școla poporală“, disertațiune de Mihai Vidu. 19. „Propunerii și interpelări“. 20. „Învățătorii și agricultura în școlile noastre“, disertațiune de Dim. Micu. 21. „Școlile noastre de repetițiune și folosul lor“, disertațiune de P. Vancu. 22. „Defigerea“ locului și timpului pentru a X-a ad. gen. ordinară. 23. „Alegerea“ unei comisiuni pentru autent. prot. ad. generală. 24. „Încheierea“ prin președintele. Arad. din ședința ordinară a

comitetului central ținută la 15 Iunie n. 1899. Prof. Teodor Ceonța, președinte. Iuliu Groșoreanu, cassariu. Iosif Moldovanu, secretariu.

Apel către prea stim. public românesc. Comuna românească Mureș-Gheja din Archi-dieceasa Alba-Julia și Făgăraș — protopopiatul M.-Uiorei — e în pericol de a și pierde școla sa confesională românească din cauza, că în urma paupertății cauzată de 3 ani neroditori — nu e capabilă din propria sa putere se-și edifice o a II-a sală de propunere, — precum se poftesce din partea autorităților civile competente. De aceea subscrisul președinte al senatului școlastic deschide abonament la unele opuri ale sale — și la altele de alți autori puse la dispoziția sa din marimimositatea M. St. Domn editor-tipograf și proprietar din Gherla Andreiș Todoran, — și anume așa, că jumătate din venitul acestor opuri să treacă la școla noastră amenințată cu închidere. Senatul școlastic român din M.-Gheja face apel la întreg publicul românesc și imploră ajutorul tuturor, — care ajutor ni se poate da seu prin abonarea unor opuri ce înșirate mai la vale vin, seu din donațiuni preste prețul de solvire al opurilor ce se vor alege din partea cuiva — seu și numai din oferte benevole.

Prea stimat public! Dacă există instituțiune vrednică de sprijinul tuturor Românilor, atunci școla din M.-Gheja o merită acesta. Un popor de 1000 de suflete cu lacrimi în ochi se adresează către frații sei de un sânge spre a le sări în ajutor — acum în ora a 12-a. Adusau acesta comună jertfe pentru biserica și școla sa tot deuna; — acum înse precum mai sus s'a dis prin 3 ani neroditori urmați unul după altul se vede strémătorată și avizată la concursul fraților de pretutindenea. Escelenția Sa Domnul Metropolit din Blaj și Prea Veneratul consistoriū Metropolitan a pus în prospect un ajutor de 71 fl. v. a. pre tot anul din fondul școlastic Archi-diecesan pentru susținerea unui al doilea învățător — cantor — în comuna noastră. Salariul decî e ascurat — dar' resteză a II-a sală de propunere — carea din propriile noastre puteri edifica nu-o putem. Frații apeleză la frați și credem că după Dumnedeu vom fi sprijiniți de inimile generose. Opurile ce se pun la dispoziția onoratului public românesc și a căror venit jumătate e a școlei noastre sunt următoarele:

1. „Nopti de ernă“, novele pentru popor de G. Simu prețul fl. —.60—05 cr. porto.
2. „Cartea ilustrată“ pentru copii și copile de G. Simu „ „ —.25+03 „ „
3. „Părintele Niculae“ schiță din viața preoților de G. Simu „ „ —.30+03 „ „
4. „Codrean“ craiul codrului, baladă de G. Simu „ „ —.10+02 „ „
5. „Felicitări“ de anul nou, diua onomastică etc. de G. Simu „ „ —.20+03 „ „
6. „Predice“ la tote sêrbătorile de preste an de J. Papiu „ „ 1.50+10 „ „
7. „Predice funebrale și iertăciuni de J. Papiu „ „ 1.50+10 „ „
8. Catechese pentru pruncii școlari de Tit Bud „ „ —.40+05 „ „
9. „Manual catehetic“ de B. Rațiș „ „ —.40+05 „ „
10. „Bocete“, adecă cântece funebr. la morți de I. P. Reteganul „ „ —.40+05 „ „

Subscrisul senat școlastic parochial se rogă ca atât côlele de abonament cât și banii adunați fie ca preț al cărților fie ca oferte benevole să se adreseze până la 1 Septembrie 1899 subscrisului președinte al senatului școlastic din M.-Gheja: George Simu preot în Maros-Gezse, posta Maros-Ludas, Alsó-Fehér-megy. Indată după primirea abonamentului opurile cerute se vor espeda la destinațiunea lor și banii încursi vor fi cuitați pe cale diaristică, fie ca abonamente, fie ca suprasolviri. Bunul Dumnedeu să ne fie în ajutor și omenii bunî și geneoși!!! M.-Gheja la $\frac{3}{15}$ Maiu 1899. George Simu m. p., pres. senatului școlastic. Pantea Ignat m. p.,

inspector de frecuentare. Ignat German m. p., inspector de superedificate. Constantin Biris, Ignat Gerasim, Niculae Hopartean, Ioan Nicoră, notar, membrii sen. școl.

Necrolog. Maria măr. Rogozan; Nicolae Simu Simonfi, paroch în Uióra de sus; Sofia măr. Moldovan; Lina măr. Nicóra; George Simu Simonfi preot în Mureș-Gheja, cu soțiile lor, ca fi și fice, gineri și nurori; Ana, Mariția și Augustin ca nepote și nepot, în numele lor și a celorlalți numeroși consângenî cu inima îndurerată aduc la cunoscința tuturor amicilor și cunoscuților mórtea prea iubitului și neuitatului tată, socru și moș Nicolae Simonfi, preot-deficiente gr.-cat. întemplată la 18 Iunie a. c. la 9 ore sêra în etate de 81 ani în Mureș-Gheja, împărtășit fiind cu ss. taine ale moribunților. Scumpele-i oseminte s'au aședat spre vecinica odihnă în grădina parochială din Mureș-Gheja la 21 Iunie st. n. a. c. la 1 oră după amedî. Fie-i țerina ușoră și memoria în veci binecuvântată. Mureș-Gheja în Iunie 1899.

Bibliografii.

Di Teodor Bulc, profesor în Beiuș a scos de sub tipar o interesantă broșură intitulată „Amintiri din Grecia“, care se estinde pe 127 pagini format octav, hârtie bună și tipariu frumos a cărei cuprins este: 1. Dela Budapesta până la granița Turciei. 2. Macedonia. 3. Ūscuib. 4. Salonic. 5. Pe marea egeică către Atena. 6. Pireus. 7. Atena. Acropolis, Propyleele, Parthenon, Templul Nike apteros, Erechtheion, Atena veche, Areopag, Sântul Paul apostolul în Atena, Temnița lui Socrate, Stadion, Kallirhoe și Karameikos, Olympeion. Autorul dîce în precuvântarea sa între altele astfel: »Grecia și-a avut întotdeuna farmecul seu, care farmec, precum omenimea înaintează în sciință, cultură și arte întocmai și el din ce în ce devine tot mai puternic. E o țeră acesta, care ca în vechime, tocmai așa și în zilele noastre se bucură de o distinsă preferință față de tote celelalte țeri; e o țeră care e în stare a-ți răpi imaginațiunea și al cărei prestigiu ce i-l dă sciința și arta se va păstra în veci; e o țeră a cărei capitală Atena e un adevărat domiciliu al Minervei și un bogat muzeu. Și fiind Grecia o astfelu de țeră când m'am reintors din călătoria întreprinsă în ea, am dis: »difficile est librum non scribere« și monumentul lui Lysikrates, Teatrul lui Dionysos, Phaleron, Odeon și Templul lui Theseus, Turnul vânturilor și Poporul Greciei de adî. Cartea s'a tipărit în Gherla la tipografia »Aurora« A. Todoran, de unde se pote procura cu bagatelul preț de 60 cr., o recomandăm cu totă căldura publicului nostru cetitor spre procurare.

Nr. 582—1899.

O rugare a Aștrei.

Asociațiunea transilvană, urmărind scopul de a sprijini literatura română, s'a îngrijit ca în fie-care an să se facă și publice un raport detaiat despre întreaga producțiune literară română din patrie, precum și aprețări amănunțite ale operelor apărute, ca astfel să se creeze o legătură cât mai intimă între publicul cetitor și între autorii și editorii productelor literare.

Ca lucrarea noastră în acesta direcțiune să corêspundă pe deplin scopului ce îl urmăresce, adresăm prin acesta Dlor Autori și Editori de publicațiunii românescei respectuoasa rugare, că atât pentru înaintarea literaturii noastre, cât și în interesul lor propriu, să binevoiască a ne da mână de ajutor și a ne pune la dispoziție atât datele statistice referitoare la producțiunea noastră literară, cât și — după putință și la cas dacă nu s'ar fi făcut deja — câte un esemplar al scrierilor editate, ca se potă fi aprețiate și recomandate publicului cetitor.

Publicațiunile ce vor intră în urma acestui apel, după folosire se vor depune în biblioteca Asociațiunii.

Secretariatul Asociațiunii transilvane.

Almanachul învățătorului român.

Apel către frații colegi și către amicii școlii române.

Frumoșele și binevoitoarele aprețieri din partea diarelor noastre române, dar' mai vârtos călduroasa primire din partea fraților colegi și prin acesta rezultatul îmbucurător moral și încât m'am putut achita de sarcina grea a edărei, material obținut cu acest opșor, sunt tot atâtea dovești, că acest Almanach, deși un început modest, totuș a răspuns la o faptică trebuință a învățătorului român.

E pentru mine o plăcută datorință a aduce mulțămiri profunde On. redacțiunii a foilor noastre, precum și tuturor Prea On. domni și fraților colegi, cari în așa frumos mod ne-au sciut încurajia.

Peste greutatea decisătoare am trecut cu bun succes, nu e dar eschisă posibilitatea, ba dela noi atêrnă, ca acest început să se perfecționeze așa, ca se devină nu numai folositoriu, ci chiar indispensabil învățătorimei noastre.

Spre acest scop, unicul ce am intenționat cu acest opșor, și contând la sprijinul factorilor competenți pentru cauză, voiu să continui și pe viitor acest început, redactând și edând și mai departe Almanachul învățătorului român.

Drept aceea, când aduc acestea la cunoștința fraților colegi, protectorilor și amicilor cauzelor noastre școlare, îi rog totodată a mă onorâ cu prețitul sprijin reclamat de scopul intenționat, cooperând cu câte o lucrare, ér aceea binevoescă a o trimite subscrisului până cel mult 1-a August st. n. a. c.

Lucrările de orî ce gen, cu preferință cele din sfera școlii și pedagogiei, vor fi bine primite și după puțină publicate.

În deosebî ne-ar măguli concursul, cu care ne-ar distinge literaturii nostrii, cari prin poesii și sentințe potrivite sau și alte lucrări, ar ridica mult valoarea opșorului nostru dăscălesc.

Cu bucurie am mai răspunde încă unei cerințe prea simțită în viața școlară, de a aclude fêtului nost și cântări școlare pe una seu mai multe voci. Apelăm dar la valorosul sprijin al compozitorilor nostrii!

Tot astfelu, d-nii învățători, ca autori ai vre-unui op tipărit, precum și alți domni autori și editori de cărți de interes pentru școlă și învățători, sunt rugați a-mî comunica, respective trimite câte un exemplar din cărțile edate, spre a le înregistra și anunța în Almanach.

În fine estrase autentice de legi și ordinațiuni în vigóre, referitoare școlii și învățătorilor nostrii, ne-ar face de asemenea mare serviciu, căci numai așa am putea respunde din destul cerinței practice a Almanachului.

Pentru deplina orientare, On. domni, cari vor coopera cu lucrări, sunt rugați a-mî notifica acesta, cât mai curênd, ér la cerere le pot servi cu un exemplar de pe anul I al Almanachului.

Remâne acum, ca, în deosebî frații colegi, consciî de chemarea, poziția și cerințele de progres și cu dor de a contribui la ridicarea nimbului statului învățătoresc, se nu întrelase a da sprijinul dorit și pretins de acest opșor adevêrat dăscălesc.

Recița-montană (Resiczabánya) în Iunie 1899.

Iosif Velcean,
înv. rom.

GLUME.

De sine se înțelege.

Fantasia literară.

Erî am asistat la o interesantă conversație.

— E, domnule, că Eminescu e cel mai mare poet român?

— Firește, domnule, de sine se înțelege!

Ați audit? De sine se înțelege! Și sciți ce a fost urmarea acestui răspuns îngâmfat? Nimic! Ambii se aședase la o mesă, își aprinseră câte o țigaretă . . . și începură a povesti mai departe . . . calm și rece ca și când nimic nu s'ar fi întêmpat!

Nici până acuma — deși au trecut deja 24 de ore — nu m'am putut reculege din uimirea mea.

Mie — oh! mie de mi-ar fi răspuns: »De sine se înțelege, eu m'aș fi dus la el și i-ași fi strigat în față: »Domnule ești un mojiç, un om necult, un«

Ba nu, nu i-ași fi strigat nimic, ci mi ți-l'ași fi apucat de guler și așa sântă de bătaie i-ași fi tras, încât m'ar fi pomenit și pe patul morții.

Să nu credeți cumva, că sum bătăuș! Din contră, sum om forte flegmatic, nimic nu mă supêră, dar când aud cuvintele: »de sine se înțelege« stau se crep de mânie și furie.

Sciți la adecă ce va să dîcâ »de sine se înțelege?«

»De sine se înțelege« înainte de tôte vrea să dîcâ un semn de întrebare mare, mare, cât nasul prințului Ferdinand din Bulgaria e nimic pe lângă acest semn de întrebare — »de sine se înțelege« vrea să dîcâ apoi o privire, în care se oglindêză mai întâi surprindere, apoi rênd pe rênd uimire, compătîmire, ironie, dispreț . . . »De sine se înțelege« în urmă vrea să dîcâ: Mě boul lui D-đeu, cum poți întrebâ așa măgărește!

Mě, mă — — nici nu știu cum să te mai și numesc! Dar n'ai nici atâtea tărîțe în cap se cuprinđi un lucru atât de clar? D'apoi firește, mă prostule, de sine se înțelege, mă rinocer!«

Nu cred să existe în dicționarul limbei române expresie mai necioplită și murdară, ofensă mai gravă decât »de sine se înțelege.«

Mě mir numai cum rêmân alții rece la audul lor!

Nô, mie să-mî răspundă cineva așa . . . !

M. Aegea.

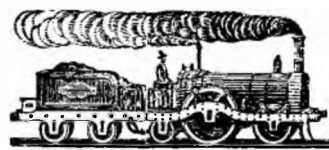
Deslegarea gâciturei de șach din broșura VI.

Găcitură de sach de Otilia Caba.

O dorință.

Se trăiască România,
Ce-a crescut atâți eroi;
Cari au scăpat tirănia
Scăpând țara de nevoi!
Se trăescă domnul țerei.
Intre eroi cel mai brav!
Stéua mândră deșteptărei
Spre un viitor suav.

Au deslegat'o bine: D-na Victoria E. Roșca, Alba-Iulia. D-șorele: Reasilvia Langa, învățătorêsă, Șimleul-Silvaniei; Irina Handrea, Mănărade; Sofica Crișan, Beiuș; Elisabeta Puica, Mocod; Iulia Bran, Bârseul de jos; Lucretia Mathe, Chiraleș și domni: Jorgu Șoaric, Dorna-Candreni; Samoil Popescu, cantor docente, Totesd; Nicolau Coroiu Ponoreanul, preot gr. or., Ponorel; Petru P. Roșca, Alba-Iulia; Augustin Almășan, preot gr.-cat., Sămarghita; Ioan Barna, preot, B.-Sânt-Miclăuș; G. Bujigan, învățător, Deliblat; Valeriu Vêrv, teolog, Blaș; Teodor S. Rus, preot gr.-cat., D. Széplak; Ioan Bogdan, învățător, Oravița rom.

POȘTA

REDACTIUNEI.

Poesiile: „O dorință“ și „Când nôptea e cu stele“ sunt atât de triste, sunt încercări, ce ne fac a spera, că pe venitoriu ne vei trimite și mai bune, acestea însă nu le putem publica.

La mai mulți. Din calendarul portativ compus de redactorul acestei Reviste s'a epuisat tôte exemplarele, regretăm decî că nu vê mai putem trimite exemplarele comandate.

Dlui George Simu în M.-Gheja. Primind acesta scrisóre și-o transmitem: »Mě alătur și eu la sutele de gratulări ce se manifestă pentru valorosul bărbat literar George Simu — spuneti-i miile mele de gratulări.

Lăpușul rom. 14/VI. 1899.

J. Nemeș.